

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**PROBLEMATIKA POLICEJNÍCH CEL
Z POHLEDU POHOTOVOSTNÍHO
A ESKORTNÍHO ODDĚLENÍ**

Autor práce: Lucie Florková, DiS.
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia: Kombinovaná
Vedoucí práce: Mgr. Štěpán Kremlička
Katedra: Právních oborů a bezpečnostních studií

2020

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z.ú.
Žižkova 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Lucie Florková DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Problematika policejních cel z pohledu Pohotovostního a eskortního oddělení

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: The Issue of Police Cells Regarding the Alert and Escort Department

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

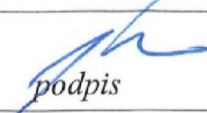
Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, titul): Mgr. Štěpán Kremlička

Datum zadání bakalářské práce: říjen 2019

CÍL BAKALÁŘSKÉ PRÁCE: Cílem bakalářské práce je analyzovat problematiku omezení osobní svobody osob a jejich umístění do policejní cely. A to především v kontextu činností na Pohotovostním a eskortním oddělení, kde jsou zřízeny cely pro vícehodinové umístění. Dále definovat specifika policejních úkonů, které musí být v této souvislosti provedeny. Tato bakalářská práce by měla být přínosem pro všechny, kteří se s touto problematikou setkávají anebo pro nově příchozí policisty.

Student: Lucie Florková DiS.	7.10.2019 datum	FL podpis
Vedoucí práce: Mgr. Štěpán Kremlička	7.10.2019 datum	Kremlička podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	11.11.19 datum	 podpis
Prorektorka pro studium a vnitřní záležitosti: RNDr. Růžena Ferebauerová	12.11.19 datum	Ferebauerová podpis
Pověřený rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	13.11.2019 datum	J. Dušek podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Štěpánovi Kremličkovi za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce a vstřícnost, kterou mi v průběhu bakalářské práce věnoval.

ABSTRAKT

FLORKOVÁ, L., *Problematika policejních cel z pohledu Pohotovostního a eskortního oddělení*: bakalářská práce. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2020. 66 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Štěpán Kremlička.

Klíčová slova: Pohotovostní a eskortní oddělení, osobní svoboda, osoba omezená na osobní svobodě, policejní cela, umístění do policejní cely.

Bakalářská práce je orientována směrem teoretickým a směrem empirickým. Soustředí se na uvedenou problematiku policejních cel, zejména z pohledu Pohotovostního a eskortního oddělení v Praze. Umístění osoby do policejní cely je závažným zásahem do základních práv člověka, proto je nezbytné vymezit termíny osobní svoboda a také práva osob vyplývajících ze zákonného omezení na osobní svobodě. Následující kapitoly jsou empiricky obohaceny o tematicky adekvátní kazuistiku, a to konkrétně užitím rozsudků Evropského soudu pro lidská práva. Dále je práce obohacena o komparativní srovnání a také o kvantitativní ukazatele. Všechny údaje jsou vztahovány na Pohotovostní a eskortní oddělení, zřízené v rámci Krajského ředitelství hlavního města Prahy a to konkrétně v období od 01. 01. 2018 do 31. 12. 2018.

ABSTRACT

FLORKOVÁ, L., *The Issue of Police Cells Regarding the Alert and Escort Department: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2020. 66 p. Supervisor: Mgr. Štěpán Kremlička.

Key words: Alert and Escort Department, personal freedom, freedom restriction, confined person, police cell, placement in a police cell.

The bachelor thesis is oriented in the theoretical and the empirical direction to the mentioned issue of police cells from the perspective of the Alert and Escort Department in Prague. Placing a person in a police cell is a serious interference with the fundamental rights of a person. Therefore, it is necessary to define terms “personal freedom“ and also “personal rights“ resulting from a legal restriction on personal freedom. The following chapters are empirically enriched with a thematically adequate case report, specifically using judgments of the European Court of Human Rights. Furthermore, the work is enriched with quantitative indicators, demonstrating the frequency of using the possibility to place a person in a police cell, concretization according to sex and specification according to the type of legal provision or the termination method of staying in a police cell. All data used relate to the Alert and Escort Department, established within the Regional Directorate of the Capital City of Prague, specifically in the period from 01. 01. 2018 to 31. 12. 2018.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Pohotovostní a eskortní oddělení	11
3 Základní vymezení problematiky	13
3.1 Osobní svoboda	13
3.2 Práva osob omezených na osobní svobodě	15
3.3 Zákonné omezení osobní svobody, při kterém se umísťují osoby do policejní cely	16
3.3.1 Zajištění osoby dle § 26 a § 27 zákona o policii	17
3.3.2 Zatčení osoby	19
3.3.3 Zadržení osoby	20
3.3.4 Osoby dodávané do výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy.....	21
3.3.5 Osoby převzaté policistou k provedení procesních úkonů z vazby, výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy	21
3.3.6 Předvedené dle § 63 nebo § 65 zákona o policii, nelze-li pro odpor osoby zajistit provedení úkonů	22
4 Policejní cely.....	23
4.1 Lékařské vyšetření osoby a jeho kazuistika	25
4.2 Umístění a poučení osoby	29
4.3 Prohlídka osoby	32
4.3.1 Evidence odebraných věcí.....	37
4.4 Strava, odpočinek, hygiena	38
4.5 Režim a kontrola osoby.....	41
4.6 Propuštění a vydání osoby z cely	43
5 Statistické vyhodnocení údajů na Pohotovostním a eskortním oddělení v Praze ...	45

Závěr	51
Seznam použitých zdrojů	53
Seznam zkratk.....	56
Seznam grafů	57
Přílohy	58

Úvod

Téma bakalářské práce „*Problematika policejních cel z pohledu Pohotovostního a eskortního oddělení*“ bylo zvoleno zejména z příležitosti využití vlastních praktických zkušeností. Jsem služebně zařazena ve funkci vrchní asistent na Pohotovostním a eskortním oddělení v Praze, což je útvar zřízený v rámci Krajského ředitelství hlavního města Prahy, spadající pod odbor služby pořádkové policie. V rámci služebních činností plním úkoly vyplývající především ze zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, ale také ze závazného pokynu č. 159/2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách, který se váže k dané problematice. Pod náplň mojí práce patří příjem osoby omezené na osobní svobodě do policejní cely, výkon ostrahy nad umístěnými osobami, vedení dokumentace k umístěným osobám a provádění příslušných eskort. V policejních celách je evidováno velké množství osob, které jsou z nejrůznějších důvodů omezeny na osobní svobodě. Počínaje spácháním banálních trestných činů až po zvláště závažné zločiny.

Samotné omezení na osobní svobodě představuje radikální zásah do základních práv a svobod každého člověka. Tyto práva vyplývají v českém právním řádu z ústavních zákonů a to konkrétně z Ústavy České republiky zákon č. 1/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů a Listiny základních práv a svobod zákon č. 2/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ale také z mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána. Jedním ze způsobů jakým může být někdo zbaven osobní svobody, je umístění do policejní cely. Takové omezení osobní svobody lze uskutečnit pouze na základě zákona a současně musí být splněny veškeré zákonné podmínky. Dále je nezbytné dodržovat lhůty, platné pro jednotlivé druhy omezení a tyto poté nesmí být v žádném případě překročeny.

V současné době je problematika policejních cel velkým tématem, jelikož na ochranu lidských práv a svobod je celospolečensky kladen mnohem větší důraz než dříve. To dokazuje i eminentní pozornost veřejného ochránce práv a Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení, kteří svůj zájem o umístěné osoby a podmínky, ve kterých se osoby nacházejí, v nepravděpodobných intervalech prostřednictvím kontrol opakují. Výstupem z prováděných kontrol je řada stanovisek a doporučení, které jsme poté povinni přijmout a zajistit jejich realizaci.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Úvodní část bakalářské práce charakterizuje stěžejní východiska zkoumané oblasti, které jsou s danou problematikou pevně spjaty. V prvotní části práce je nastíněna působnost, činnost a úkoly Pohotovostního a eskortního oddělení. Následně je vymezena základní terminologie vztahující se k omezení osobní svobody, především definice pojmu osobní svoboda a její zákonné ustanovení, a to jak v českém tak mezinárodním právu. Zvláštní důraz je současně kladen na práva osob omezených na osobní svobodě. Další část práce pojednává o procesu analytického rozboru legitimacy využití institutů omezení osobní svobody, uvedených v § 28 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii, při kterých může být osoba do policejní cely umístěna.

Hlavním cílem práce je přiblížit formou výzkumných metod analýzy a syntézy, činnost Pohotovostního a eskortního oddělení v Praze, v oblasti umístování osob omezených na osobní svobodě do policejní cely. A to konkrétně přiblížením úkonů, které jsou s osobou prováděny před samotným umístěním až do jejího propuštění nebo vydání z policejní cely a také úkony policistů vykonávané při provádění ostrahy cel. V souladu zákonného oprávnění se práce zaměřuje na problematiku provedení prohlídky osoby, její umístění, vydání a propuštění z cely a s tím související postup. Následně definuje druhy policejních cel, jejich režim a provoz. Na základě metody pozorování je práce obohacena o praxeologické zkušenosti z výkonu služby a současně také o užitou kazuistiku s užitím rozsudků Evropského soudu pro lidská práva a veřejného ochránce práv.

Závěrečná část práce je obohacena o komparativní srovnání počtu umístovaných osob do policejní cely a také o kvantitativní ukazatele, prokazující četnost využití možnosti umístit osoby do policejní cely, konkretizace rozdělení dle pohlaví, specifikace dle druhu zákonného ustanovení nebo dle způsobu ukončení pobytu v policejní cele. Všechny údaje jsou vztahovány na Pohotovostní a eskortní oddělení, zřízené v rámci Krajského ředitelství hlavního města Prahy, a to v konkrétně vymezeném období. Výsledky statistického výzkumu jsou pro větší přehlednost a orientaci znázorněny pomocí grafů.

V bakalářské práci je použita metoda analytická, komparativní a metoda syntézy. Analytická metoda je použita při rozboru odborné literatury, zákonů a příslušného závazného pokynu, dotýkající se této problematiky. Na základě komparativní metody jsou porovnávány veškeré statistické údaje. Metoda syntézy napomáhá vysvětlit jednotlivé činnosti vykonávané na Pohotovostním a eskortním oddělení.

2 Pohotovostní a eskortní oddělení

Pohotovostní a eskortní oddělení (dále jen „PEO“) patří v rámci organizace policie k útvarům s krajskou působností. Oddělení v Praze je zřízeno u odboru služby pořádkové policie Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy k plnění úkolů Policie České republiky na úseku kontroly a dohledu nad osobami umístěnými v policejní cele a jejich eskorty do zařízení vězeňské služby a eskorty osob v zákonem odůvodněných případech. Činnost PEO vychází z plnění úkolů stanovených interním aktem řízení. Útvar plní úkoly vyplývající ze zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v platném znění (dále jen „zákon o policii“) a závazného pokynu policejního prezidenta č. 159/2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách (dále jen „závazný pokyn o eskortách“).¹

PEO je zvláštní útvar, který plní specifickou činnost. Poskytuje servis organizačním článkům krajského ředitelství a dalším útvarům policie. Při své činnosti spolupracuje se státními zastupitelstvími, soudy a dalšími institucemi jak na území hlavního města Prahy, tak i na území celé České republiky.² Povinnosti v rámci jeho působnosti jsou zabezpečovány zejména výkonem dozorcí služby, činnosti asistentů a vrchních referentů. Služba je zajištěna, prováděna a organizována nepřetržitě ve 12-ti hodinových směnách.³

PEO plní úkoly, a to zejména:

- a) přijímá do policejní cely osoby zatčené, zadržené, podezřelé nebo obviněné ze spáchání trestného činu,
- b) zajišťuje režim v policejní cele,
- c) vykonává ostrahu nad umístěnými osobami,
- d) vykonává eskorty do zařízení vězeňské služby, eskorty v zákonem odůvodněných případech na celém území České republiky,
- e) propouští a předává osoby z policejní cely příslušným orgánům,
- f) zajišťuje vstup oprávněným osobám do policejní cely,
- g) vede dokumentaci k umístěným osobám.⁴

¹ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Pohotovostní a eskortní oddělení* [online]. [cit. 2019-11-1]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/docDetail.aspx?docid=9128&docType=ART>>.

² Tamtéž.

³ Interní materiály POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY.

⁴ Tamtéž.

PEO zajišťuje širokou škálu eskort pro různé orgány:

- a) pro všechny soudy k projednání uvalení vazby, projednání věci ve zkráceném řízení, příkazy k zatčení, eskortování svědků,
- b) pro Městský soud v Praze jedná-li se o Evropský zatýkací rozkaz,
- c) na dožádání soudu eskortuje osoby z Psychiatrické léčebny Bohnice,
- d) provádí eskorty osob z hraničních přechodů pro službu kriminální policie a vyšetřování hlavního města Prahy,
- e) eskorty mladistvých do diagnostických ústavů,
- f) eskorty z mezinárodního letiště Václava Havla Praha do vazebních věznic, eskorty osob z vazebních věznic na místa rekonstrukcí trestných činů na dožádání služby kriminální policie a vyšetřování,
- g) po dohodě se služebním funkcionářem eskortuje osoby dle požadavků jednotlivých obvodních ředitelství v Praze.⁵

⁵ Interní materiály POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY.

3 Základní vymezení problematiky

V rámci této kapitoly je provedena základní charakteristika problematiky. Jelikož umístění osoby do policejní cely je závažným zásahem do práv osob, je nezbytné definovat termíny osobní svoboda a její prameny v českém a mezinárodním právu. Dále práva osob omezených na osobní svobodě a zákonná omezení osobní svobody, při kterých lze osoby do policejní cely umístit.

Zákonné ustanovení všech základních lidských práv vychází v českém právním řádu ze zákona č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod, v platném znění ze dne 16. prosince 1992 (dále jen „Listina základních práv a svobod“). Jde o ústavní dokument, který má nejvyšší právní sílu, protože je neměnným základem právního řádu České republiky. Její rozsah představuje 44 článků, které se člení do šesti hlav. Tyto zaručují základní lidská práva, práva národnostních menšin, hospodářská, kulturní, sociální práva nebo právo na soudní ochranu.⁶

Eminentní dopad je spatřován v uznávání přirozených práv, svobod a hodnot člověka.⁷ Všichni občané „jsou svobodni a rovni v důstojnosti i právech. Základní práva a svobody jsou nezadatelné, nezcizitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné“⁸. Dle zákonem stanovených formulací vychází Česká republika z principů právního státu, zákonných možností zásahu státní moci a je založena „na demokratických hodnotách a nesmí se vázat na výlučnou ideologii, ani na náboženské vyznání“⁹.

3.1 Osobní svoboda

Osobní svoboda bývá pokládána jako výchozí bod pro všechny ostatní základní práva. Je upravena formou vnitrostátních aktů, ale také celou řadou mezinárodních dokumentů. Pojmu osobní svoboda se věnuje konkrétněji článek 8 Listiny základních práv a svobod, avšak nenalezneme zde přesný výklad tohoto pojmu, neboť zde není žádným způsobem definován. Tento článek jasně definuje za jakých podmínek je ze strany státních orgánů možno tuto svobodu omezit. Ustanovení čl. 8 odst. 1 Listiny základních práv a svobod prohlašuje, že „osobní svoboda je zaručena“¹⁰. V odst. 2 „přitom chrání osobní svobodu proti nejintenzivnějším zásahům jakým je zpravidla déletrvající zbavení osobní svobody

⁶ Listina základních práv a svobod [online]. [cit. 2020-01-29]. Dostupné z WWW: <<https://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>.

⁷ Tamtéž.

⁸ WÁGNEROVÁ, E., ŠIMÍČEK, V., LANGÁŠEK, T., POSPÍŠIL, I. a kol. *Listina základních práv a svobod*. Komentář. Praha, 2012, s. 55.

⁹ Tamtéž, s. 79.

¹⁰ Tamtéž, s. 217.

vytržením z domova, kruhu rodiny a přátel a nedobrovolným umístěním v uzavřeném prostoru spojeným se zbavením možnosti rozhodovat o podstatných aspektech svého života“¹¹.

Na mezinárodní úrovni nám garantuje zaručení nejen osobní svobody, ale i všech ostatních lidských práv a svobod Evropská úmluva o lidských právech (dále jen „Úmluva“). Úmluva byla podepsána dne 4. listopadu roku 1950 Radou Evropy v Římě. V České republice byla ratifikována dne 18. března 1992 jako sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících, v platném znění s účinností od 1. ledna roku 1993.¹² Podle čl. 5 odst. 1 Úmluvy má každý „právo na svobodu a osobní bezpečnost“¹³. V druhé větě jsou poté stanoveny podmínky, za kterých je možné osobu zbavit svobody. Za legální zbavení svobody lze podle Úmluvy považovat zákonné uvěznění, zákonné zatčení nebo jiné zbavení svobody, předvedení, jiné zbavení svobody nezletilého, zákonné držení osob.¹⁴ Evropský soud pro lidská práva zajišťuje ochranu v případě porušení práv stanovených v Úmluvě. Byl zřízen v roce 1959 a má sídlo ve Štrasburku.¹⁵

Osobní svoboda je pak dále chráněna státem, což je upraveno v zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TZ“) v hlavě II. – trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství. A to konkrétně v § 170, § 171 a § 174 skutkovými podstatami trestných činů osobní svobody, omezování osobní svobody a braní rukojmí.¹⁶

Osobní svobodu lze za určitých podmínek omezit. Jedná se však o velice citelný zásah do základních lidských práv. Podmínky pro omezení osobní svobody jsou striktní a neměnné.¹⁷

¹¹ WÁGNEROVÁ, E., ŠIMÍČEK, V., LANGÁŠEK, T., POSPÍŠIL, I. a kol. *Listina základních práv a svobod*. Komentář. Praha, 2012, s. 218.

¹² *Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod* [online]. [cit. 2019-11-26]. Dostupné z WWW: <https://iuridictum.pecina.cz/w/Úmluva_o_ochraně_lidských_práv_a_základních_svobod>.

¹³ KMEC, J., KOSAR, D., KRATOCHVÍL, J., a BOBEK, M. *Evropská úmluva o lidských právech*. Komentář. 1. Vydání. Praha, 2012, s. 471.

¹⁴ Tamtéž, s. 469.

¹⁵ *Evropský soud pro lidská práva* [online]. [cit. 2019-11-26]. Dostupné z WWW: <https://e-justice.europa.eu/content_fundamental_rights-176-cs.do>.

¹⁶ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha Wolters Kluwer ČR [cit. 2019-11-26].

¹⁷ *Listina základních práv a svobod* [online]. [cit. 2020-01-29]. Dostupné z WWW: <<https://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>.

3.2 Práva osob omezených na osobní svobodě

V dikci § 24 zákona o policii jsou uvedena obecná ustanovení k problematice osoby, která je zásahem policisty omezena na svobodě. Jde o práva osob a také o povinnosti policie vůči dotčeným osobám. Dle obecného ustanovení § 24 odst. 1 zákona o policii „osoba omezená na svobodě policistou nesmí být podrobena mučení nebo krutému, nelidskému anebo ponižujícímu zacházení“¹⁸. Může se jednat o takové jednání, které úmyslně vyvolává psychické nebo fyzické utrpení a může hrubým způsobem ponižovat jedince před ostatními. Toto právo je zakotveno v mnoha mezinárodních dokumentech a jde především o vymezení toho, jaké je žádoucí chování policisty omezujícího osobu na svobodě.¹⁹

Dále dle obecného ustanovení § 24 odst. 2 zákona o policii má osoba omezená na osobní svobodě právo prostřednictvím policejního orgánu vyzumět osobu blízkou nebo jinou osobu, kterou si určí.²⁰ Osobou blízkou se dle § 125 TZ rozumí „příbuzný v pokolení přímém, osvojitel, osvojenec, sourozenec, manžel a partner; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké jen tehdy, kdyby újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní“²¹. Vyzumění osob má svá specifika, v souladu s tím, kdo byl omezen na osobní svobodě. Jedná-li se o osobu nezletilou, osobu zbavenou způsobilosti k právním úkonům nebo byla-li osoba omezena na svých právech, je potřeba vyzumět jejího zákonného zástupce. Při omezování osoby mladší 15-ti let, je zapotřebí kontaktovat pracovníka orgánu sociálně právní ochrany dětí. Pokud osoba, například nezletilá, nežádala o vyzumění kohokoliv, provede policie vyzumění zákonného zástupce a pracovníka orgánu sociálně právní ochrany dětí. V tomto případě se nejedná o právo osoby, ale o povinnost ze strany policie. Způsob vyzumění ze strany policejního orgánu není v zákoně specifikován, proto postačí určenou osobu vyzumět telefonicky.²²

Dle obecného ustanovení § 24 odst. 4 zákona o policii má osoba právo „zajistit si na vlastní náklady právní pomoc“²³. V praxi to znamená, že policie osobě nabídne součinnost v obstarání právního zástupce, a to v podobě poskytnutí telefonního seznamu či umožnění zavolat si zvolené osobě. Toto právo je zakotveno také v Listině základních

¹⁸ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň, 2013, s. 109.

¹⁹ Tamtéž, s. 111.

²⁰ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky*. Komentář. 2. vydání. Praha, 2014, s. 97.

²¹ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník*. Komentář. Praha, 2010, s. 1197.

²² ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň, 2013, s. 109.

²³ Tamtéž, s. 109.

práv a svobod. Zde je stanoveno, že „každý má právo na právní pomoc v řízení před soudy, jinými státními orgány, či orgány veřejné správy, a to od počátku řízení“²⁴. Osoba má také právo jednat s právním zástupcem bez přítomnosti třetí osoby a tento hovor nesmí být nijak dokumentován, nahráván či odposloucháván.²⁵

V posledním pátém odstavci tohoto ustanovení je osobě garantováno právo „nechat se vyšetřit nebo ošetřit lékařem podle svého výběru“²⁶. Jestliže osoba o toto ošetření požádá, je nutné výzvě vyhovět a umožnit přístup lékaře k této osobě. Toto právo nemá osoba v případě, když se jedná o vyšetření spojené se souhlasem lékaře, zda je schopna umístění a následnému pobytu v policejní cele.²⁷

3.3 Zákonné omezení osobní svobody, při kterém se umísťují osoby do policejní cely

Omezení osobní svobody je vnímáno jako krajní zásah do práv a svobod člověka, proto musí být provedeno na základě zákona. Musí být odůvodněné a současně musí být provedeno předepsaným způsobem.²⁸ Policie je dle ustanovení § 11 písm. c) zákona o policii při omezování osobní svobody povinna „postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem“²⁹.

Při omezení osobní svobody je jako jeden z aspektů důležité zajistit, aby byly dodržovány zásady lidského chování, vyplývající z morálních zásad ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, v platném znění a také z Listiny základních práv a svobod. Konkrétněji je v čl. 7 odst. 2 Listiny základních práv a svobod uvedeno, že „nikdo nesmí být mučen ani podroben krutému nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestu“³⁰.

Zákon o policii v § 28 upravuje, za jakých podmínek lze umístit osobu do policejní cely. V jiných situacích osobu do cely umístit nelze. Musí se vždy jednat o osobu omezenou na osobní svobodě.

²⁴ ČESKO. Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., *Listina základních práv a svobod*. In: Sbíрка zákonů, Česká republika, 1993, Hlava V, Článek 37, Dostupné z WWW: <<https://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>.

²⁵ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň, 2013, s. 109.

²⁶ Tamtéž.

²⁷ Tamtéž, s. 113.

²⁸ Tamtéž, s. 108.

²⁹ Tamtéž, s. 73.

³⁰ ČESKO. Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., *Listina základních práv a svobod*. In: Sbíрка zákonů, Česká republika, 1993, Hlava II, Článek 7, Dostupné z WWW: <<https://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>.

„Policista je oprávněn umístit do policejní cely osobu:

- a) zajištěnou,
- b) zadržanou,
- c) zatčenou,
- d) dodávanou do výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy,
- e) převzatou policistou k provedení procesních úkonů z vazby, výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy, nebo
- f) předvedenou podle § 63 nebo § 65, nelze-li pro odpor osoby zajistit provedení úkonů uvedeného v § 63 nebo § 65³¹.

3.3.1 Zajištění osoby dle § 26 a § 27 zákona o policii

Oprávnění zajištění osoby dle zákona o policii je tradiční institut policejního práva a má především pořádkový charakter. Představuje jednu z možností krátkodobého omezení osobní svobody osoby.³² Cílem zajištění je „zamezit jednání, které porušuje veřejný pořádek a bezpečnost“³³. Jde především o preventivní opatření, jehož účelem je chránit zdraví, majetek, řádné plnění úkolů státní správy, které jsou bezprostředně ohroženy.³⁴ Zajištěnou osobou může být jak občan České republiky, cizinec nebo osoba mladší 15 let.³⁵

Přesně vymezené podmínky pro zajištění osoby jsou zakotveny v § 26 a pro osoby cizí národnosti v § 27 zákona o policii. Samotné zajištění může být provedeno několika způsoby. Záleží, zda zajištění probíhá bez komplikací nebo při něm osoba klade pasivní či aktivní odpor. Za nejmírnější lze považovat pouze verbální formu. Policista sdělí osobě, že je omezena na osobní svobodě, a to konkrétně v režimu zajištění. Policista osobu poučí dle § 13 zákona o policii o jejich právech a povinnostech.³⁶ Pak může zajištění probíhat za použití donucovacích prostředků dle § 51 - § 59 zákona o policii. Policista musí při zajištění osoby postupovat v souladu s obecnou zásadou přiměřenosti, která vyplývá z ustanovení § 11 písm. a) a b) zákona o policii. Dále je policista povinen

³¹ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky*. Komentář. 2. vydání. Praha, 2014, s. 119.

³² ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň, 2013, s. 118.

³³ Tamtéž, s. 105.

³⁴ Tamtéž, s. 119.

³⁵ Tamtéž s. 118.

³⁶ Tamtéž, s. 78.

„dbát, aby v důsledku jejich postupu nevznikla bezdůvodná újma“³⁷ a „dbát, abych jejich rozhodnutí neprovést úkon nevznikla osobám, jejichž bezpečnost je ohrožena, bezdůvodná újma“³⁸.

V ustanovení § 26 odst. 1 zákona o policii je policista oprávněn zajistit osobu, která se dopouští nějakého protiprávního jednání a podmínky k zajištění osoby jsou vyjmenovány konkrétně v § 26 odst. 1, písm. a) až i).³⁹ Druhý odstavce ukládá policistovi povinnost zajištěnou osobu neprodleně propustit, pokud odpadl důvod, pro který byla osoba zajištěna.⁴⁰ Dle třetího odstavce může zajištění trvat nejdéle 24 hodin od okamžiku omezení osobní svobody. Jde o zákonnou lhůtu, kterou nelze přesáhnout. Výjimku tvoří případy, kdy se v průběhu šetření zjistí, že se ve věci jedná o trestný čin. Zajištění je pak ukončeno a osoba se stává osobou zadrženou podle § 76 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TR“) a začíná běžet nová lhůta pro její omezení, tedy maximálně 48 hodin.⁴¹

V ustanovení § 27 zákona o policii jsou vyjmenovány důvody, pro které lze omezit na osobní svobodě občana cizí národnosti. Tyto důvody lze uplatňovat pouze proti cizinci, nikoliv proti občanovi České republiky. Cizincem se rozumí: *„fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, a to včetně občana Evropské unie“⁴².* Jedním z důvodů omezení je, když *„se cizinec dopustil jednání, pro které lze pobyt na území České republiky ukončit nebo zahájit řízení o správním vyhoštění“⁴³.* Dalším důvodem pro zajištění cizince je, že *„bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění a policista zjistí důvod pro zajištění podle jiného právního předpisu“⁴⁴.* Cizinec je následně podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, v platném znění, vyhoštěn. Poslední důvod nastává, když *„je důvod se domnívat, že cizinec vstoupil na území České republiky, nebo zde neoprávněně pobývá“⁴⁵.* K takovému jednání dochází, když cizinec nemá platný cestovní doklad nebo nemá platné vízum.

³⁷ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň, 2013, s. 73.

³⁸ Tamtéž.

³⁹ Tamtéž, s. 116.

⁴⁰ Tamtéž, s. 117.

⁴¹ Tamtéž.

⁴² ČESKO. Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. In: Sbíрка zákonů. Česká republika, ročník 1999, § 1, Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-326>>.

⁴³ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň, 2013, s. 125.

⁴⁴ Tamtéž.

⁴⁵ Tamtéž, s. 126.

Do policejní cely jsou nejčastěji umísťováni cizinci, kteří nelegálně pobývají na území České republiky anebo nerespektují soudní vyhoštění. Cizinci většinou prokazují svoji totožnost padělanými cestovními doklady. Tyto doklady mají opatřené vlastní fotografií a vydávají je za pravé a svoje vlastní. Doklady jeví známky padělání anebo pozměnění, a tím vznikne důvodné podezření, že se cizinci zdržují na území neoprávněně a jsou zajištěni.

Policista je povinen osobu propustit ze zajištění ihned, jakmile pominou důvody pro zajištění. Maximální možná doba omezení na svobodě v případě zajištění dle § 27 odst. 1 zákona o policii je 24 hodin od okamžiku prvotního omezení osoby. Pokud se jedná o zajištění cizince podle odst. 2, může trvat maximálně 48 hodin. Zde je lhůta prodloužena z důvodu doručení rozhodnutí o ukončení pobytu nebo sdělení o zastavení vyhoštění, které je vydáváno odborem azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky, správním orgánem nebo soudem.⁴⁶

3.3.2 Zatčení osoby

Zatčení je další zákonný institut, kterým mohou orgány činné v trestním řízení omezit základní lidská práva a svobody. Zatčením se rozumí „*zajištění pobytu, zadržení a krátkodobé omezení osobní svobody obviněného za účelem jeho dodání orgánu, který příkaz k zatčení vydal*“⁴⁷. Zatčenou osobou se dle TŘ rozumí osoba, na kterou byl podle § 69 TŘ vydán příkaz k zatčení, který vydává v přípravném řízení příslušný soudce na návrh státního zástupce a v řízení před soudem předseda senátu.⁴⁸ Podmínkou vydání příkazu k zatčení je, jestliže je dán některý z důvodů vazby, které nalezneme v ustanovení § 67 TŘ. Jedná se o důvody útěkové, koluzní a předstižné. Další možnost nastane, pokud nelze obviněného zajistit pro účely trestního řízení, tedy obviněného předvolat, předvést nebo zadržet a zajistit tak jeho přítomnost u výslechu.⁴⁹

Samotné zatčení osoby provádí policejní orgán, který je zároveň povinen vypátrat pobyt obviněného. Policejní orgán musí zatčenou osobu do 24 hodin předat soudu, který příkaz vydal. Soudce musí zatčenou osobu do 24 hodin vyslechnout a rozhodnout, jestli bude osoba propuštěna na svobodu nebo vzata do vazby.⁵⁰

⁴⁶ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň, 2013, s. 126.

⁴⁷ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád*. Komentář. 7. vydání. Praha, 2013, s. 782.

⁴⁸ Tamtéž, s. 780.

⁴⁹ Tamtéž.

⁵⁰ Tamtéž, s. 782.

Osoby, na které byl vydán příkaz k zatčení dle ustanovení § 69 TŘ, jsou v policejních celách v rámci Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy umísťovány velmi často. Policejní orgán, který osobu vypátral, kontaktuje o zatčení osoby konkrétního soudce, který příkaz vydal nebo jiného soudce, který drží pohotovost. Poté soudce rozhodne o umístění osoby do policejní cely. Většinou z důvodu prostudování spisu. Následně informuje PEO o dodání osoby k příslušnému soudu, nebo z důvodu vzdálenosti či dodržení lhůty provede výslech prostřednictvím videokonferenčního zařízení.⁵¹

3.3.3 Zadržení osoby

Zadržením se rozumí omezení osobní svobody pro účely trestního řízení. Jeho podstatou je krátkodobé omezení osobní svobody za účelem přezkoumání důvodů vazby dle ustanovení § 67 TŘ a tyto důvody musí být naplněny.⁵² Zákonné důvody jsou uvedeny v § 75 a § 76 TŘ. Při zadržení bývá umístění osoby do policejní cely realizováno velice často. Je to dáno i maximální lhůtou 48 hodin. V rámci této lhůty je nutné zahájit trestní stíhání dle § 160 TŘ, provést výslech zadržené osoby a podat případný návrh na vzetí osoby do vazby, který sepisuje státní zástupce. Jedná se tedy o lhůtu společnou pro policejní orgán a státního zástupce. Proto je logické, že musí být osoba umístěna do vícehodinové policejní cely.⁵³

První formou je zadržení obviněného uvedené v § 75 TŘ. Policejní orgán může osobu zadržet jen za předpokladu, že vůči osobě bylo zahájeno trestní stíhání a jedná se tedy o osobu obviněnou. Dále tu musí být existence vazebních důvodů. Poté je nutné bezodkladně o zadržení vyrozumět státního zástupce a předat mu opis protokolu, aby případně mohl podat návrh na vzetí osoby do vazby.⁵⁴

Dle ustanovení § 76 TŘ může policejní orgán zadržet osobu podezřelou ze spáchání trestného činu. Tu lze zadržet ve smyslu § 76 odst. 1 TŘ jen se souhlasem státního zástupce a dále za podmínky, že je opět dán některý z důvodů vazby. Toto zadržení provádí policejní orgán nebo případně státní zástupce s Generální inspekcí bezpečnostních sborů pokud se jedná o příslušníka Policie České republiky. Tohle ustanovení má svoji výjimku. Podezřelého lze zadržet i bez předchozího souhlasu státního

⁵¹ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád*. Komentář. 7. vydání. Praha, 2013, s. 788.

⁵² Tamtéž, s. 965.

⁵³ Tamtéž, s. 974.

⁵⁴ Tamtéž, s. 964.

zástupce a to v případě, že věc nesnese odkladu a souhlasu tak nelze předem dosáhnout. Typickým příkladem z policejní praxe je zadržení pachatele přímo na místě činu, nebo na útěku z místa činu.⁵⁵ Zadržení podezřelého dle § 76 odst. 2 TR může provést kdokoliv, tedy jakákoliv fyzická osoba. Toto oprávnění může být použito, pokud je to nutné ke zjištění totožnosti osoby, k zamezení útěku nebo zajištění důkazů. Osoba, která omezuje na osobní svobodě podezřelého, je povinna jej předat policejnímu orgánu. Toto zadržení často využívají zaměstnanci bezpečnostních agentur a strážníci městských policíí.⁵⁶

3.3.4 Osoby dodávané do výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy

V tomto případě je osoba omezena na osobní svobodě buď podle výše uvedených důvodů, nebo z nařízení soudce během hlavního líčení u soudu. Dodání osoby do výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „VTOS“), zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy provádíme jen zcela výjimečně. Policejní orgán, který osobu vypátral, většinou provádí eskortu sám. Útvary nebo oddělení, které osobu vypátrají, ji po dobu zpracování protokolu umístí do krátkodobé cely a po sepsání dokumentů ji eskortují. Jestliže nemají na útvarech nebo odděleních dostatek policistů, provádíme v rámci spolupráce tyto eskorty my z oddělení nebo útvarů, kde se osoba nachází. Jedná-li se o VTOS eskorta se provádí do nejbližší vazební věznice z místa, kde byla osoba vypátrána. V Praze se jedná o vazební věznice Pankrác a Ruzyně.⁵⁷

3.3.5 Osoby převzaté policistou k provedení procesních úkonů z vazby, výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy

Osoby, které již jsou ve vazbě, VTOS a podobně se eskortují k procesním úkonům. Jedná se například o rekonstrukce, rekognice, výslechy, domovní prohlídky, vyšetření duševního stavu apod. V rámci součinnosti si vyžadující útvar podá žádost u našeho oddělení o provedení eskorty. Na této žádosti musí být uveden útvar, hodnostní označení, jméno, příjmení policisty a souhlas jeho nadřízeného a také přesné datum, kdy má být eskorta provedena. Na základě této žádosti je osoba vyzvednuta ze zařízení, kde je umístěna. Osoba je buď po vyzvednutí převezena na naše oddělení a umístěna do cely po dobu, než si ji útvar vyzvedne, nebo je osoba eskortována přímo na útvar a zde je po

⁵⁵ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád. Komentář*. 7. vydání. Praha, 2013, s. 972.

⁵⁶ Tamtéž, s. 975.

⁵⁷ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň, 2013, s. 134.

dobu úkonů střežena. Z ochranného léčení většinou eskortuje osobu k provedení úkonů k soudu. Po provedených úkonech je osoba vrácena zpět do zařízení.⁵⁸

3.3.6 Předvedené dle § 63 nebo § 65 zákona o policii, nelze-li pro odpor osoby zajistit provedení úkonů

Podle § 63 zákona o policii lze předvést osobu, která odmítne prokázat svoji totožnost nebo ji nemůže prokázat ani po poskytnutí potřebné přiměřené součinnosti a policista nemůže její totožnost zjistit provedením úkonů na místě. Účelem předvedení je provedení úkonů směřujících ke zjištění totožnosti předvedené osoby. Důvodem pro umístění do cely je její odpor jako reakce na snahu policisty získat informace potřebné k jejímu ztotožnění snímáním daktyloskopických otisků, zjišťováním tělesných znaků apod. Umístění do cely musí předcházet aktivní snaha policisty tento odpor překonat.⁵⁹ Podle § 65 zákona o policii lze získávat osobní údaje pro účely budoucí identifikace. Nelze-li úkon spojený s tímto získáváním provést na místě, je policista oprávněn osobu předvést k jeho provedení.⁶⁰

⁵⁸ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň, 2013, s. 135.

⁵⁹ Tamtéž.

⁶⁰ Tamtéž.

4 Policejní cely

Mezi základní práva každého občana patří právo na osobní svobodu, svobodu pohybu, nedotknutelnosti a dalších základních práv, která má zaručena.⁶¹ Samotné umístění osoby do policejní cely představuje výrazný zásah do těchto práv, který je možné pouze na základě zákona. Doba, pro kterou může být osoba umístěna do policejní cely, přímo souvisí s důvodem omezení osobní svobody osoby.⁶²

Režim a fungování policejních cel je upraven v § 28 - § 33 zákona o policii, ale veškerá základní úprava je konkretizována v závazném pokynu o eskortách a to konkrétně v jeho druhé části. Policejní cely se zřizují u útvaru a organizačních článků Policie České republiky (dále jen „PČR“). Rozhodnutí o zřízení nebo zrušení policejních cel náleží příslušným ředitelům útvarů policie. K návrhu se vyjadřuje vedoucí lékař příslušného zdravotnického zařízení Ministerstva vnitra a příslušný hygienik. Vybavení cel musí být v souladu s § 33 zákona o policii. Přílohy k závaznému pokynu o eskortách obsahují zásady, které musí být při budování cel dodrženy.⁶³

Rozdělení policejních cel je specifikováno v článku 9 závazného pokynu o eskortách. Cely se rozdělují na vícehodinové, krátkodobé a mobilní. Jejich počty u PČR se neustále mění. Podle informací zveřejněných na oficiálních stránkách PČR v roce 2012 je zřízeno 431 cel vícehodinových, 98 cel pro krátkodobé umístění a mobilní cely není zřízena žádná.⁶⁴

Vícehodinová cely je „určená pro vícehodinové umístění osoby omezené na osobní svobodě na dobu nezbytně nutnou, nejdéle však ve lhůtě stanovené právním předpisem“⁶⁵. Tento typ cely slouží k déletrvajícimu umístění osoby, která je omezena na osobní svobodě na dobu nezbytně nutnou. Nejdéle však ve lhůtě stanovené právním předpisem pro konkrétní omezení osobní svobody, ve kterém se osoba nachází. Při současné úpravě jde maximálně o 72 hodin. Pokud nenařídí státní zástupce propuštění zadržené osoby, je povinen ji odevzdat ve lhůtě 48 hodin od zadržení soudu spolu

⁶¹ WÁGNEROVÁ, E., ŠIMÍČEK, V., LANGÁŠEK, T., POSPÍŠIL, I. a kol. *Listina základních práv a svobod*. Komentář. Praha, 2012, s. 217.

⁶² ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň, 2013, s. 133.

⁶³ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Článek 10 a 11. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2019-11-26].

⁶⁴ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Policejní cely* [online]. [cit. 2019-11-26]. Dostupné z WWW: <www.policie.cz/clanek/policejni-cely.aspx>.

⁶⁵ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Článek 9, písm. a). In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2019-11-26].

s návrhem na vzetí do vazby. Poté je soudce povinen osobu vyslechnout a do 24 hodin od doručení návrhu státního zástupce rozhodnout o propuštění osoby nebo jejím vzetí do vazby.⁶⁶ V závazném pokynu o eskortách, je v příloze č. 1 uvedeno vybavení, které musí cela obsahovat. V cele musí být umístěno lůžko o rozměru 80x200 cm, které musí být opatřeno matrací s omyvatelným povrchem. Dále musí být na cele stůl se sedačkou. Veškerý nábytek musí být pevně spojen s podlahou nebo stěnou cely, aby nemohlo dojít k jeho vytržení. Požadavky na minimální rozměr cely je stanoven podle počtu osob, pro které je cela budována.⁶⁷

Krátkodobá cela je „určená pro krátkodobé umístění osoby omezené na osobní svobodě na dobu nezbytně nutnou, nejdéle v celkovém součtu na 6 hodin, není-li možné nebo účelné tuto osobu umístit do vícehodinové cely“⁶⁸. Jde o typ cely, do které se umísťuje osoba na dobu nezbytně nutnou, celková doba nesmí být delší než 6 hodin. Tyto cely slouží pro umístění osob za stejných podmínek jako u umístění do cely vícehodinové. S tím rozdílem, že tyto cely nemusí splňovat tak přísné parametry jako cely vícehodinové. Tyto cely jsou zřizovány na základních útvarech. Umísťují se do nich osoby, se kterými se musí provádět úkony a nelze je jinak střežit. Co se týče konstrukčních zásad, na každou umístěnou osobu musí připadat nejméně 2,5 m² podlahové plochy. Čelní stěna je tvořena ocelovou mříží. Součástí jsou i dveře, které jsou ze shodného materiálu. Je tak zajištěna vizuální kontrola osoby, bez nutnosti policisty vstupovat do prostoru cely.⁶⁹

Posledním typem je mobilní cela, která je „určena pro krátkodobé umístění osoby omezené na osobní svobodě na dobu nezbytně nutnou, nejdéle však v celkovém součtu na 6 hodin, není-li možné nebo účelné tuto osobu umístit do vícehodinové cely“⁷⁰. Minimální prostor pro jednu osobu je v tomto případě 2 m². Tento typ cely je umísťován například do velkokapacitních stanů a sportovních hal. Cela nesmí být umístěna tak, aby byla snížena lidská důstojnost.⁷¹ V České republice není zřízena v současné době žádná mobilní cela. Dle mého názoru by cely šlo využívat pro krátkodobé zadržení v rámci velkých bezpečnostních opatření, kde je předpoklad narušení veřejného pořádku velkým počtem osob. Například při rizikových fotbalových zápasech, při pochodech extremistů.

⁶⁶ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád*. Komentář. 7. vydání. Praha, 2013, s. 981-982.

⁶⁷ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Příloha číslo 1. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2019-11-26].

⁶⁸ Tamtéž, článek 9, písm. b).

⁶⁹ Tamtéž, příloha číslo 2.

⁷⁰ Tamtéž, článek 9, písm. c).

⁷¹ Tamtéž, příloha číslo 3.

Odpadlo by postupné převážení zadržovaných osob na policejní služebny. Zde je nutné osoby vyslechnout, vše zaprotokolovat, případně pořídit otisky prstů nebo fotografie. Díky mobilním celám by mohly být osoby přepraveny najednou, jakmile se situace na místě zklidní. Mobilní cely využívá například policie v Německu nebo v Rakousku.⁷²

4.1 Lékařské vyšetření osoby a jeho kazuistika

Policejní orgán, který chce umístit osobu omezenou na osobní svobodě do policejní cely, je povinen se osoby dotázat na její zdravotní stav a také na to, trpí-li osoba nějakou chorobou, zda je zraněná, těhotná nebo používá zdravotní pomůcky. Jestli pravidelně užívá léky, konkrétně jaké. V případě, že osoba užívá návykové látky, je třeba zjistit, o jaké látky se jedná a zohlednit možnost abstinenčních příznaků. Pokud osoba, která má být umístěna v cele uvádí, že užívá pravidelně léky a má je před umístěním do cely u sebe, zajistí policejní orgán u lékaře rozhodnutí o jejich užívání, včetně medikace. Pokud osoba sdělí, že pravidelně léky užívá, ale tyto nemá u sebe, musí policejní orgán taktéž u lékaře léky obstarat nebo ponechat, vystavit recept včetně medikace, na základě něhož léky vyzvedne.⁷³ V případě, že „osoba, která má být umístěna v cele, je zraněná, nebo upozorní-li tato osoba na svou závažnou chorobu anebo je důvodné podezření, že tato osoba takovou chorobou trpí, zajistí policista její lékařské ošetření a vyžádá vyjádření lékaře k jejímu zdravotnímu stavu“⁷⁴.

Příslušný lékař provede vyšetření osoby na základě žádosti o provedení zdravotního úkonu (příloha č. 1). V této žádosti policista vyplní, o jaký druh výkonu půjde, jméno a příjmení vyšetřované osoby, bydliště, datum narození, rodné číslo, zdravotní pojišťovnu a její kód. Dále musí uvést, jaký útvar žádá o provedení vyšetření, osobní evidenční číslo, hodnost, jméno a příjmení policisty. Důležitým faktorem na této žádosti je, o jaký druh omezení osobní svobody se jedná. Z důvodu poskytnutí a zajištění medikamentů a to takovým způsobem, aby mohly být osobě poskytovány po celou dobu jejího umístění. Nastávají situace, že osoba nemá dostatečný počet léků a potom se musí lékařské vyšetření absolvovat opětovně. Je-li na osobní svobodě omezena osoba cizí státní příslušnosti, je pro vyšetření žádoucí, zajistit přítomnost tlumočníka, který hovoří

⁷² TRONÍČEK J., *Policie chce koupit mobilní cely, bude je vozit na fotbal či mítinky* [online]. [cit. 2019-11-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.novinky.cz/krimi/clanek/policie-chce-koupit-mobilni-cely-bude-je-vozit-na-fotbal-ci-mitinky-36658>>.

⁷³ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Článek 12, odst. 8. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2019-11-26].

⁷⁴ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň, 2013, s. 139.

rodným jazykem osoby. V případě nesplnění této podmínky, lékař osobu z důvodu jazykové bariéry nevyšetří. U lékařského vyšetření zůstane minimálně jeden policista, který je stejného pohlaví jako vyšetřovaná osoba. S osobou je policista ve stálém vizuálním kontaktu, a to z důvodu zabránit případnému útěku osoby.⁷⁵ Jestliže nastane situace, že osoba, která má být umístěna v cele odmítne vyšetření, vyžádá si lékař její písemné prohlášení. Pokud toto prohlášení osoba odmítne, sepíše lékař o této skutečnosti pro potřeby policie prohlášení, které stvrdí svým podpisem společně se dvěma svědky.⁷⁶

V ustanovení § 31 zákona o policii je stanoveno, že „osobu, která je zjevně pod vlivem návykové látky, lze umístit do cely za podmínky, že lékař po provedeném vyšetření neshledá důvody pro její umístění na protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanici nebo v jiném zdravotnickém zařízení anebo po provedeném ošetření již nebude podle stanoviska lékaře důvodem pro její umístění do protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanici nebo jiného zdravotnického zařízení“⁷⁷. Pojem návyková látka je konkretizován v § 130 TZ a jedná se o „alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobivé nepříznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování“⁷⁸.

Ve většině případů lékař konstatuje, že osoba je schopna umístění do policejní cely. Nastávají i případy, že osoba je schopna umístění, ale není schopna policejních úkonů. Výjimkou není ani umísťování osob, které mají přes 3 ‰ alkoholu. Střežení takové osoby je pro ostrahu cel složitější, protože ne vždy se osoby dokáží smířit se svým aktuálním stavem a dochází ke vzniku rizikových situací. Jestliže lékař uzná, že osoba není zdravotně způsobilá k umístění do cely, musí policisté postupovat dle doporučení lékaře. Osoba může být eskortována k odbornému vyšetření na specializované pracoviště nebo může být umístěna v protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanici. Policisté musí zajistit ostrahu osoby do doby, než o ní bude dále rozhodnuto. Dále je jeho povinností neprodleně vyrozumět útvar nebo organizační článek policie, který koná proti osobě řízení nebo o jejím umístění do cely rozhodl.⁷⁹

⁷⁵ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Článek 12, odst. 2. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2019-11-26].

⁷⁶ Tamtéž, článek 12, odst. 3.

⁷⁷ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň, 2013, s. 139.

⁷⁸ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník I. Komentář*. Praha, 2010, s. 1232.

⁷⁹ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Článek 12, odst. 7. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2019-11-30].

Po provedeném vyšetření je třeba společně s umístěvanou osobou doručit vyjádření lékaře a zapečetěnou lékařskou zprávu na oddělení PEO. Lékařská zpráva je platná pouze ta, kterou vystaví žurnální služba Fakultní nemocnice Na Bulovce, jelikož policie Krajského ředitelství hlavního města Prahy má s touto nemocnicí uzavřenou smlouvu.⁸⁰

Před samotným umístěním osoby do policejní cely⁸¹ provede policista, který je pověřený příjmem osoby, kontrolu lékařské dokumentace. V dokumentaci musí být uvedeno, zda je osoba schopna umístění v policejní cela a jestli je schopna policejních úkonů v případě potřeby za jak dlouho. Dále je třeba u každé osoby zkontrolovat všechny předepsané léky včetně řádného dávkování. Předepsaná indikace včetně doby a množství se uvede do služebních záznamů ostrahy cel (příloha č. 2), aby měl službu vykonávající policista přehled o zdravotním stavu osoby a jejich potřebách souvisejících s užíváním léků. Osoba musí před policistou prokazatelně léky požit a svým podpisem podání léků stvrdit.⁸² U osob užívajících návykové látky je třeba zkontrolovat, zda lékař neuvedl nějaká doporučení, nebo jestli je u osob možný výskyt abstinčních příznaků. Jakmile dojde ke zhoršení zdravotního stavu, bývají lékařem uvedena dvě doporučení. Volat rychlou záchrannou službu nebo převést osobu do psychiatrické nemocnice Bohnice. Pokud je osobě předepsána doporučená kontrola a osobu je potřeba převést na vyšetření do nemocnice, potom je osoba na příslušné místo eskortována a střežena po celý průběh vyšetření. Takové případy nastávají u osob drogově závislých, které podstupují odvykací kúru. Tyto osoby musí pravidelně užívat lék – subotex, který je oprávněn podat jen lékař.

V případě, že osoba umístěná v cele onemocní, utrpí jinou újmu na zdraví nebo se pokusí o sebevraždu, policista, který aktuálně vykonává ostrahu cely, učiní všechna potřebná opatření s cílem zachránit život či ochránit zdraví osoby. Zejména osobě poskytne první pomoc a přivolá zdravotnickou záchrannou službu. Nejčastěji se jedná o epileptické záchvaty. Zdravotní záchranná služba převezme osobu v doprovodu policie do nejbližší nemocnice, kde je policisty střežena. Zároveň si od lékaře vyžádá stanovisko k možnosti dalšího setrvání osoby v cele. Následně je operačnímu důstojníkovi provedena hlášená služba a dále je vyrozuměn ten policejní orgán, který osobu do policejní cely

⁸⁰ Interní materiály POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY.

⁸¹ Viz. kapitola 4.2.

⁸² ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Článek 12, odst. 8. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2019-11-30].

umístil. Posledním krokem je zápis do knihy Protokolu události.⁸³ Jestliže osoba omezená na osobní svobodě není schopna umístění do policejní cely ani po ošetření nebo s předepsanou medikací a musí být hospitalizována, policisté osobu střeží na nemocničním zařízení, a to po nezbytně nutnou dobu, než se taková situace vyřeší. Většinou toto střežení netrvá dlouho, protože je situace operativně řešena s orgánem, který osobu omezil na osobní svobodě. Omezení se buď ukončí a osoba se po zlepšení jejího zdravotního stavu omezí znovu nebo se úkony, pro které byla omezena, provedou i v nemocnici, pokud to její zdravotní stav dovolí. Jestliže se zdravotní stav osoby po provedeném ošetření zlepší, musí policejní orgán vyžádat znovu stanovisko lékaře, který o podmínkách a umístění osoby do policejní cely rozhoduje.⁸⁴ O těchto případech a také o případném úmrtí osoby v cele má policista povinnost bezodkladně informovat svého nadřízeného. Jedná se o mimořádnou událost, proto se tato informace předá cestou služebního postupu příslušnému státnímu zástupci a bez zbytečného odkladu oznámí osobě blízké zemřelého. Tato osoba však musí být policii známa.⁸⁵

V závazném pokynu o eskortách je uvedeno, že „*osoby, které jsou zjevně pod vlivem alkoholických nápojů, léků nebo jiných návykových látek, musí být před umístěním do cely vyšetřeny lékařem*“⁸⁶. Toto opatření bylo schváleno vládou a přímo zapracováno do tohoto závazného pokynu o eskortách. Jde o reakci na rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) v případě občana České republiky Vladimíra Kummera, který si podal stížnost č. 32133/11 na základě článku 34 Úmluvy. Česká republika byla na základě této stížnosti odsouzena za mučení a jiné nelidské zacházení.⁸⁷

Jednalo se o podnapilého pachatele, který byl předveden za účelem zjištění totožnosti dne 1. května 2010 na místní oddělení PČR. Policisté pachatele následně umístili do policejní cely. Vzhledem ke své značné podnapilosti, začal celu poškozovat. Z tohoto důvodu, byl připoután k oku ke zdi, ale ani toto muži nezabránilo v tom, aby kopal do dveří cely. Policisté jeho připoutání zdůvodňovali tím, že jejich reakce měla směřovat k zabránění pachatelova sebepoškozování. Naopak to však vedlo ke zhmoždění

⁸³ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň, 2013, s. 141.

⁸⁴ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Článek 12, odst. 4-5. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2019-11-30].

⁸⁵ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky*. Komentář. 2. vydání. Praha, 2014, s. 125.

⁸⁶ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Článek 12, odst. 6. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2019-12-02].

⁸⁷ EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA. *Připoutání zajištěné osoby ke zdi policejní cely* [online]. [cit. 2019-12-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.beck-online.cz>>.

jeho zápěstí. Muž nebyl vyšetřen lékařem, zda je vzhledem ke své podnapilosti, která přesahovala 2 ‰ alkoholu v dechu, schopný pobytu v policejní cele.⁸⁸

ESLP konstatoval, že stěžovatel byl podroben ponižujícímu zacházení zakázanému v článku 3 Úmluvy. Dále ESLP připomněl, že připoutání osoby držené v policejní cele, kterou lze považovat za tzv. bezpečné místo, by mělo být provedeno pouze za výjimečných okolností, které však v tomto případě neshledal. Dále přihlédl k tomu, že muž nebyl nejprve vyšetřen lékařem a že za daných podmínek neměl možnost upoutat pozornost policistů jinak, než právě kopáním do dveří, za což byl ale následně stále pevněji připoutáván. Postup policistů v něm musel vyvolávat pocit strachu, strádání, podřízenosti a také mu musel způsobit nezanedbatelnou bolest.⁸⁹

Mezi stěžovatelem a Ministerstvem vnitra jednajícím jménem České republiky byla uzavřena dohoda o náhradě škody, na jejímž základě byly stěžovateli zaplaceny částky za majetkovou i nemajetkovou újmu.⁹⁰

4.2 Umístění a poučení osoby

Vstup policejního orgánu na režimové pracoviště s osobou omezenou na osobní svobodě probíhá přes garáž v budově. V tomto prostoru jsou dislokována odstavná parkovací místa určená pro vozidla přepravující osoby, o jejichž umístění jde. Následně se telefonem, který je umístěn na zdi před vstupními dveřmi, nahlásí dozorčí službě. Jelikož je oddělení PEO režimové pracoviště, musí policisté setrvat, než bude příjem osoby uskutečněn. Poté je každý policista povinen předložit služební průkaz a z důvodu bezpečnosti odložit na vymezené místo služební zbraň. Jednotlivý příjem osoby provádějí čtyři policisté. Dva zajišťují zpracování administrativních úkonů od dodávajícího útvaru, další realizuje prohlídku osoby a poslední je pověřen zabezpečit poučení osoby a zkontrolovat předložený seznam věcí.⁹¹

Policista pověřený zpracováním administrativy je povinen zkontrolovat každý protokol, na základě kterého je osoba přijímána do policejní cely. Protokol musí být opatřen podpisy oprávněných osob a kulatým razítkem se státním znakem orgánu, který

⁸⁸ EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA. *Rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva č. 32133/11* [online]. [cit. 2019-12-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.beck-online.cz>>.

⁸⁹ EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA. *Připoutání zajištěné osoby ke zdi policejní cely* [online]. [cit. 2019-12-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.beck-online.cz>>.

⁹⁰ EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA. *Rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva č. 32133/11* [online]. [cit. 2019-12-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.beck-online.cz>>.

⁹¹ Interní materiály POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY.

osobu předává. Výjimka souvisí s krátkodobým umístěním, při kterém stačí předložit úřední záznam bez kulatého razítka. Jestliže nastane situace, že předávaná osoba u sebe nemá platný doklad totožnosti, je nezbytné uvést na protokol hodnostní označení, jméno příjmení, služební číslo a podpis policisty, který totožnost ověřil. Následným krokem je provedení kontroly, pro jakou trestnou činnost je osoba omezena na osobní svobodě a zda nejsou uvedeny specifické pokyny pro umístění. Zpravidla se jedná o spolupachatele, se kterými osoba nesmí přijít do styku. Případně další důležité poznatky k chování osoby, jako je agresivita, neochota spolupracovat nebo výhrůžky útekem. Po provedení úkonů stvrdí policista protokol příjmovým razítkem a uvede datum a přesný čas přijetí osoby do policejní cely. Dále na protokol vyznačí pořadové číslo osoby a číslo cely, do které bude osoba umístěna.⁹²

Po kontrole zdravotního stavu je provedena její evidence do knihy zadržených a zajištěných osob, která je prozatím vedena pouze v papírové podobě. Do budoucna se uvažuje o elektronické formě, avšak vývoj tohoto softwaru je zdlouhavý a komplikovaný. Do této dokumentace se vyznačí osobní údaje osoby, jako jsou jméno, příjmení, datum narození. Dalšími vyplňovanými údaji jsou trvalý pobyt, právní důvod omezení osobní svobody a umístění do cely, název útvaru, doba ukončení omezení a číslo cely, do které bude osoba umístěna. Poté je osobě přiřazeno pořadové číslo. Následným krokem v rámci těchto úkonů je zapsání osoby do jmenného seznamu. Poslední opatření při umístění osoby do cely představuje založení čísla jednacního v evidenci trestního řízení (dále jen „ETR“).⁹³

Zákonnou povinnost odděleného umístění osob do cely upravuje § 30 zákona o policii. Do cely se umísťují odděleně osoby „*různého pohlaví, mladší 18 let a dospělé, zadržené nebo zatčené, u nichž lze předpokládat, že proti nim bude vedeno společné trestní řízení nebo spolu jejich trestní věci souvisejí, které se chovají agresivně, nebo u nichž lze důvodně předpokládat agresivní chování*“⁹⁴.

U osob různého pohlaví jde především o ochranu důstojnosti těchto osob, aby se předešlo možnému obtěžování ze strany jiné osoby. Z obdobných důvodů se totožná ochrana poskytuje i osobám mladším 18 let. V tomto případě se jedná o ochranu před

⁹² ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Článek 13, odst. 2. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2019-12-10].

⁹³ Interní materiály POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY.

⁹⁴ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň, 2013, s. 138.

potenciálně nepříjemnou či nevhodnou přítomností dospělých osob. V situaci u osob zadržovaných či zatčených je snahou eliminovat budoucí možné problémy společného styku osob v kontextu s trestním řízením. Hlavní příčina pramení z existence možnosti jednotného domlouvání v trestních věcech spolu souvisejících.⁹⁵ Další eventuální variantou dle ustanovení tohoto oprávnění je oddělené umístění osoby, u které je možný potencionální předpoklad agrese. Policista má povinnost předcházet vzniku konfliktních situací a to subjektivním posuzováním konkrétního chování osoby. Za agresivní vystupování se považují fyzické útoky, podrážděnost, nadávky, frustrace. Jde o jednání, které vykazuje znaky násilí a bezohlednosti.⁹⁶ Zásadním důvodem odděleného umístění takové osoby do cely je ochrana před újmou na zdraví. Není vyloučeno, aby policista po vlastním zvážení situace umístil osoby do cel odděleně i v jiných případech. Nezbytnou nutností je se při umísťování osoby do cely dotazovat, zda netrpí infekční nemocí jako například hepatitidou typu C či HIV. Pokud je takový výskyt potvrzen, musí být taktéž umístěny odděleně od ostatních.⁹⁷

Policista, který je zodpovědný za příjem osoby dále osobu omezenou na osobní svobodě poučí o právních důvodech provedení úkonu a o jejich právech a povinnostech. Poté předá osobě formulář s uvedenými právy a povinnostmi a ta ho po přečtení stvrdí svým podpisem (příloha č. 3). Poučení vždy probíhá v mateřském jazyce. Jestliže osoba odmítne poučení podepsat, policista o této skutečnosti provádí záznam do dokumentace. Jakmile dojde k provedení lékařského vyšetření a odpovědný lékař shledá důvod, že osoba není schopna policejních úkonů, musí být po odpadnutí této překážky opět poučena. Jeden vyhotovený formulář má osoba po celou dobu umístění v policejní cele k dispozici. Osobou podepsané poučení se zakládá do evidence útvaru.⁹⁸

Po poučení je osoba dotázána, zda netrpí alergií na nějaké potraviny a následně se již provádí prohlídka osoby.⁹⁹ Osobě jsou vydány hygienické potřeby. Před samotným umístěním je osoba poučena o skutečnosti, že prostor policejní cely je po celou dobu snímám kamerovým systémem, který je zálohován po dobu 30 dní.¹⁰⁰ Dále je seznámena

⁹⁵ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky*. Komentář. 2. vydání. Praha, 2014, s. 122.

⁹⁶ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň, 2013, s. 138.

⁹⁷ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky*. Komentář. 2. vydání. Praha, 2014, s. 122.

⁹⁸ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Článek 15, odst. 1. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2019-12-10].

⁹⁹ Viz. kapitola 4.3.

¹⁰⁰ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Příloha číslo 1. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2019-12-10].

se skutečností nepřetržitého rozsvícení světla, z důvodu kontrolovatelnosti osoby a užívání nouzového tlačítka.¹⁰¹ Poté je seznámena s režimem pobytu v cele a umístěna do cely. Kontrolu nad osobou následně přebírá policista, pověřený výkonem ostrahy cel.¹⁰²

K samotnému umístění osoby do cely se vypisuje příjmový list (příloha č. 4), ke kterému je přiloženo podepsané poučení osoby. Do příjmového listu se uvádí základní údaje k osobě jako je jméno, příjmení, datum narození a trvalé bydliště. Dále zákonné ustanovení omezení na osobní svobodě, o jaké protiprávní jednání jde, zda má osoba spolupachatele a také přesný čas zadržení a umístění do policejní cely. Nevyhnutelně je potřebné uvést orgán činný v trestním řízení, policistu a oddělení, které osobu předalo. Na příjmovém listu se nachází základní číslo osoby a cely, do které má být umístěna. Do poznámky jsou vepsány informace, jestli je osoba zraněná, zda trpí nějakou závažnou chorobou nebo je u ní potvrzena přítomnost návykové látky. Jeden policista se podepisuje na místo k poučení osoby a převzetí věcí a druhý policista k prohlídce osoby a oděvů. Policista pověřený administrativní činností odpovídá za řádně vyplněný příjmový list. Po umístění osoby do policejní cely se potvrdí předávajícímu policistovi ostatní protokoly, rozhodnutí o eskortě a seznam předaných věcí.¹⁰³

4.3 Prohlídka osoby

Problematika prohlídky osoby, která je prováděna před umístěním do policejní cely, je vázána celou řadou stanovisek a doporučení. Zabývá se jí Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení (dále jen Výbor CPT¹⁰⁴) a veřejný ochránce práv prostřednictvím svých pravidelných návštěv v zařízeních, kde se nachází osoby omezené na osobní svobodě.¹⁰⁴ V neposlední řadě také vládní zmocněnec pro zastupování České republiky před ESLP.¹⁰⁵

Provedením prohlídky osoby dochází vždy k určitému zásahu do práva na nedotknutelnost osoby podle čl. 7 Listiny základních práv a svobod. Dále také práva na

¹⁰¹ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách.. Článek 20h, odst. 2. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2019-12-10].

¹⁰² Viz. kapitola 4.5.

¹⁰³ Interní materiály POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY.

¹⁰⁴ Zpráva pro vládu České republiky, kterou vykonal Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání [online]. [cit. 2020-01-31]. Dostupné z WWW: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/rlp/dokumenty/zpravy-plneni-mezin-umluv/CPT-_2019_-07-Report-Czech-Republic-Final.pdf>.

¹⁰⁵ Zastupování České republiky před mezinárodními kontrolními orgány v oblasti lidských práv [online]. [cit. 2020-01-31]. Dostupné z WWW: <<https://www.justice.cz/web/msp/zastupovani-ceske-republiky>>.

soukromí podle čl. 8 Úmluvy a práva podle čl. 3 Úmluvy na podrobení nelidského či ponižujícího zacházení. Je to však akceptovatelné, protože se to děje za podmínek stanovených zákonem. Policista by měl při prohlídce osoby dodržovat pravidla zdvořilosti podle § 9 zákona o policii. Jednat s osobou jako profesionál, tedy nevysmívat se a nechovat se hrubě.¹⁰⁶

Při prohlídce osoby, která předchází umístění do policejní cely, musí brát policista v potaz, že cela je první zabezpečené místo, kam se osoba dostane z prostoru na svobodě. Umístění osoby do cely má velký dopad na psychickou stránku a také na chování osoby. Jde o časové období, které může ovlivnit její budoucnost. Zákon o policii uvádí prohlídku osoby jako oprávnění, ale policie nese odpovědnost za osobu omezenou na svobodě. Proto vždy existuje bezpečnostní důvod pro provedení prohlídky osoby. Základním pravidlem je dbát na ochranu života a zdraví policistů a případně osoby umístěné ve stejné cele.¹⁰⁷

K provedení prohlídky osoby opravňuje policistu ustanovení § 29 zákona o policii, zde je stanoveno, že policista má právo se přesvědčit „*zda tato osoba nemá zbraň nebo jinou věc způsobitou ohrozit život anebo zdraví a takovou věc odebrat. Za tímto účelem je oprávněn provést prohlídku osoby. Je-li věcí podle věty první zdravotnická pomůcka, jejíž odnětí způsobuje psychickou nebo fyzickou újmu, musí být pro odebrání zvláštní důvod*“¹⁰⁸. Na tuto prohlídku se vztahuje ustanovení § 111 písm. b) zákona o policii, ve kterém je uvedeno, že „*prohlídka fyzické osoby je prováděna s využitím přímých fyzických kontaktů nebo přímého pozorování odhaleného těla této osoby*“¹⁰⁹. Dále nám ustanovení § 111 písm. e) zákona o policii definuje pojen zbraň. Zbraní se tak rozumí „*cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším*“¹¹⁰. Tato definice dává policistovi oprávnění na odejmutí čehokoliv, aby eliminoval možnou hrozbu, která by vedla k ohrožení života nebo zdraví. Policista je povinen prohlédnout i oděvní svršky a věci, které má osoba v době prohlídky u sebe. Prohlídku vždy provádí osoba stejného pohlaví, proto je nepřipustná přítomnost osoby opačného pohlaví. Nemělo by dojít k situaci, aby nahou osobu viděl jiný policista, než který vykonává prohlídku.¹¹¹

¹⁰⁶ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň, 2013, s. 62.

¹⁰⁷ Tamtéž, s. 137.

¹⁰⁸ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky*. Komentář. 2. vydání. Praha, 2014, s. 120.

¹⁰⁹ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň, 2013, s. 337.

¹¹⁰ Tamtéž, s. 340.

¹¹¹ Tamtéž, s. 337.

Prohlídka osoby musí být prováděna v místnosti, která není opatřena kamerovým systémem, či jiným zařízením, umožňujícím pozorování této osoby a měla by osobě zajistit maximální soukromí.¹¹²

Velice diskutovaným tématem je prohlídka, která je spojená s prováděním dřepů. Dle zprávy pro vládu České republiky, kterou vykonal Výbor CPT ve dnech 1. až 10. dubna 2014 vyplývá, že v navštívených policejních zařízeních byly osoby běžně podrobovány důkladné prohlídce od policistů stejného pohlaví. Dále dotyčné osoby vypověděly, že byly požádány, aby se úplně svlékly a dřeply si. Dle Výboru CPT je takto důkladná prohlídka ve všech případech zbytečná, protože i tak je prohlídka velice invazivní a potenciálně ponižující opatření. Osoby omezené na osobní svobodě by měly být prohledány tak, aby došlo k zajištění bezpečnosti její vlastní ale i policistů. Důkladná prohlídka by dle Výboru CPT měla být uskutečněna pouze, pokud existuje důvodné podezření, že by osoba mohla skrývat předměty, kterými je možno ublížit sobě nebo ostatním, nebo se jedná o předměty, které by mohly následně sloužit jako důkaz. A tudíž provedení takové prohlídky povede k jejich odhalení. Výbor CPT informuje, že by osoby neměly být žádány svléknout všechno oblečení zároveň. Mělo by jim být umožněno postupné svlékání. Proto bylo českým orgánům doporučeno, aby podnikly nezbytná opatření.¹¹³ Problematiku prohlídky osoby zmiňuje i Mgr. Anna Šabatová Ph.D., která sepsala zprávu systematických návštěv kanceláře veřejného ochránce práv, které proběhly v průběhu let 2015 a 2016. V kapitole VI. řeší problematiku kritizovaného „dřepování“ nahé osoby, kde uvádí: „Žádný právní předpis neupravuje provádění prohlídky způsobem, při kterém musí osoba před umístěním do policejní cely vykonat dřepy“¹¹⁴.

Na základě těchto doporučení byla prohlídka osoby upravena v závazném pokynu o eskortách, článku 13 odst. 4. Zde je stanoveno pravidlo, které spočívá v situaci, „*je-li před umístěním do cely prováděna prohlídka osoby pozorováním odhaleného těla, policista provádějící prohlídku vyzve osobu k odložení oděvu z horní části těla (od pasu nahoru) a po provedení úkonu umožní osobě zahalit prohlédnutou horní část těla,*

¹¹² ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Článek 13, odst. 4. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2020-01-31].

¹¹³ Zpráva pro vládu České republiky, kterou vykonal Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání [online]. [cit. 2020-01-31]. Dostupné z WWW: <<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168069568d>>.

¹¹⁴ VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV. Policejní cely [online]. [cit. 2020-01-31]. Dostupné z WWW: <https://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/ESO/2017_souhrnna_zprava_PC_pdf.pdf>.

*následně vyzve osobu k odložení oděvu z dolní části těla (od pasu dolů) a prohlédnutím dolní části těla dokončí prohlídku osoby*¹¹⁵. Tento postup policista nesmí použít, pokud by bránil nalezení a odebrání zbraně nebo jiné věci způsobilé ohrozit život a zdraví.¹¹⁶

Na jedné straně je způsob provádění prohlídky týkající se výše zmiňovaného „dřepování“ velice citelný, proto musí být vždy odůvodněn ve vztahu ke konkrétním okolnostem. Ale na straně druhé, jde prakticky o jedinou možnost jak nalézt ukryté předměty v tělních dutinách, aniž by se policista osoby dotýkal. Zároveň jde o nejmírnější a nejefektivnější způsob, který chrání osobu i před možným případným sebepoškozováním. Závisí tedy na konkrétní osobě, která má být umístěna do policejní cely, ale také rozhodujícím policistovi, zda u ní existuje důvodná obava, že by mohla mít v tělních dutinách nějaké předměty ukryty. Většinou je podezření u osob, které jsou drogově závislé.¹¹⁷

Nastávají i situace, že některé prvotní prohlídky nejsou provedeny řádně a důkladně, proto je třeba dbát nutné opatrnosti. Policista, který prohlídku osoby provádí, pak nachází věci, které již neměla osoba u sebe mít. Nejčastěji se jedná o věci, které má osoba ukryty ve spodním prádle, ponožkách, botách ale mohou být i připevněny na těle. Jde zejména o peníze nebo předměty, které byly použity při trestné činnosti, cigarety, drogy a u osob drogově závislých použité injekční stříkačky. Tato prohlídka je prováděna mnohem důkladněji. Účelem je nalezení věcí, které by osoba mohla při pobytu v policejní cele použít při sebepoškozování nebo při pokusu o sebevraždu. Proto jsou při prohlídce osobám odebírány všechny věci způsobilé ohrozit život nebo zdraví osoby. Nejčastěji odebíranou věcí jsou tkaničky od bot, opasky či tkaničky v mikinách a teplácích. Osobě, která nechce tkaničky z oblečení nebo bot vytáhnout a odevzdat, jsou přiděleny pantofle a oblečení z policejní cely. Stejná situace nastává, jestliže osoba nemá dostatečný oděv anebo má oděv hygienicky závadný. V tomto případě hovoříme o roztrhaném oblečení nebo o oblečení, které již neplní svoji základní funkci.¹¹⁸ Policista sepíše seznam odebraného oblečení (příloha č. 5), který stvrdí svým podpisem on sám a následně také

¹¹⁵ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Článek 13, odst. 4. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2020-01-31].

¹¹⁶ Tamtéž, Článek 13, odst. 4.

¹¹⁷ MATES, P. *Prohlídka osoby ve správním právu* [online]. Právní rozhledy, 2019 [cit. 2020-01-31]. Dostupné z WWW: <<https://www.beck-online.cz>>.

¹¹⁸ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky*. Komentář. 2. vydání. Praha, 2014, s. 126.

osoba, která je umísťována do policejní cely. Věci se uloží na k tomu vyhrazeném místě.¹¹⁹

Je-li věcí způsobitou ohrozit život nebo zdraví zdravotní pomůcka, jejíž odnětí bude osobě způsobovat psychickou nebo fyzickou újmu, musí policista její odebrání odůvodnit. Takovými zdravotními pomůckami budou například berle, ortézy, protézy, dioptrické brýle, ale také paruka, bez níž by se osoba cítila ponížena. Policista musí vyhodnotit, zda existuje zvláštní důvod pro odebrání zdravotní pomůcky. Takovým důvodem může být agresivní chování, vyhrožování, pokus si zdravotní pomůckou ublížit nebo ji využít ke kladení odporu při omezování osobní svobody.¹²⁰ K této problematice se zmiňuje v kapitole VII. i Mgr. Anna Šabatová Ph.D. U dioptrických brýlí je důležité, o jaký typ brýlí se jedná a do jaké míry je osoba schopna vidět bez nich. Z praxe vím, že brýle jsou osobám ponechávány, pokud není výslovné podezření, že by je mohla zneužít k sebepoškození. Osoby mají totiž v cele k dispozici potřebné písemnosti vztahující se k jejímu omezení osobní svobody.¹²¹

Problematika spojená s prohlídkou osoby je také řešena i na mezinárodní úrovni. Jednotlivými stížnostmi porušování práv, které jsou zaručeny Úmluvou, se zabývá ESLP. Podle něj je prohlídka provedena odpovídajícím způsobem, pokud byla zajištěna bezpečnost, předešlo se páchání trestné činnosti či nepokojům a za významný prvek je považováno veškeré odůvodnění konkrétních skutečností. Dále musí být prohlídka vykonána vhodným způsobem, při němž je respektována lidská důstojnost a neobsahuje žádné ponižující prvky. Při nerespektování těchto zásad může dojít k porušení čl. 3 a čl. 8 Úmluvy.¹²² Na plnění závazků České republiky plynoucích z Úmluvy OSN proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání dohlíží dále také Výbor OSN.¹²³

ESLP ve svých rozsudcích označil prohlídky, které jsou v rozporu s Úmluvou. Jednalo se o rozsudky ve věci Valašinas proti Litvě č. 44558/98 rozsudek ze dne

¹¹⁹ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Článek 13, odst. 3. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2020-01-31].

¹²⁰ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha, 2014, s. 121.

¹²¹ VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV. *Policejní cely* [online]. [cit. 2020-01-31]. Dostupné z WWW: <https://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/ESO/2017_souhrna_zprava_PC_pdf.pdf>.

¹²² KONŮPKA, P. *Judikatura Evropského soudu pro lidská práva v oblasti vězeňství* [online]. [cit. 2020-01-31]. Dostupné z WWW: <https://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/Konference/Konference_2012/KonupkaJudikatura.pdf>.

¹²³ *Pravidelná zpráva výboru OSN proti mučení* [online]. [cit. 2020-02-01]. Dostupné z WWW: <<https://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=11290>>.

24. 07. 2001, jelikož se bylo během prohlídky dotýkáno stěžovatelových intimních partií a to bez použití rukavic a za přítomnosti dozorkyně – ženy. Soud rozhodl, že byl porušen čl. 3 Úmluvy, pokud jde o tělesnou prohlídku a dále čl. 8 Úmluvy zaručující právo na respektování soukromého života.¹²⁴ Dále ve věci Iwańczuk proti Polsku č. 25196/94, rozsudek ze dne 15. 11. 2001, zde soud rozhodl, že došlo k porušení čl. 3 Úmluvy, jelikož dozorcí, kteří vykonávali prohlídku, pronesli v jejím průběhu celou řadu zesměšňujících poznámek o stěžovatelově těle. Současně došlo k porušení čl. 5 odst. 3 Úmluvy a čl. 6 odst. 1 Úmluvy.¹²⁵ Posledním rozsudkem týkajícím se prohlídky osoby je stížnost ve věci Wainwright proti Spojenému království č. 12350/04, rozsudek ze dne 26. září 2006. V tomto případě nebyla prohlídka vykonána s náležitou úctou k lidské důstojnosti, jelikož byla provedena v místnosti, do které bylo zvenčí vidět. Soud rozhodl, že došlo k porušení čl. 8 a čl. 13 Úmluvy.¹²⁶

4.3.1 Evidence odebraných věcí

K odebírání věcí dochází při samotném omezení osobní svobody osoby. Jedná se o veškeré věci, které má v daný okamžik provádění úkonu u sebe. Policista následně na útvaru zpracuje seznam věcí a to jako přílohu k protokolu nebo přímo do protokolu. Policista vykonávající ostrahu cel zkontroluje, zda odebrané věci souhlasí s příslušným sepsaným seznamem. Při přebírání věcí musí být vždy přítomen ten policista, který přijímanou osobu eskortoval a předával. V případě vzniknutých nedostatků je povinen veškeré skutečnosti napravit.¹²⁷

Do seznamu věcí se neuvádí léky, které jsou uvedeny v lékařské zprávě a také oblečení, které má osoba na sobě. Potraviny podléhající zkáze, alkohol a podobné tekutiny se do cely nepřijímají. Všechny věci musí být podrobně zaznamenány a popsány, aby nemohlo dojít k případným spekulacím při propuštění osoby. U bankovek je vždy zásadní uvést název měny, výrobní číslo, nominální hodnotu mincí a počet kusů. U cenných věcí je podstatné uvádět výrobní čísla, například u telefonů psát obě IMEI. U některých věcí se nesmí uvádět druh materiálu, z něhož je vyrobena, vždy se uvádí

¹²⁴ EVROSPKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA. *Rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva č. 44558/98* [online]. [cit. 2020-01-31]. Dostupné z WWW: <http://eslp.justice.cz/justice/judikatura_eslp.nsf/WebSearch/71E5AFFC5EA7A8A3C12581EE00538C8F?openDocument&Highlight=0>.

¹²⁵ EVROSPKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA. *Rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva č. 25196/94* [online]. [cit. 2020-01-31]. Dostupné z WWW: <eslp.justice.cz/justice/judikatura_eslp.nsf/WebSearch/7B81189D6A939CF2C1258368003A23D5?openDocument&Highlight=0>.

¹²⁶ EVROSPKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA. *Rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva č. 12350/04* [online]. [cit. 2020-01-31]. Dostupné z WWW: <http://eslp.justice.cz/justice/judikatura_eslp.nsf/WebSearch/055C16B7CEA72113C12581760055F264?openDocument&Highlight=0>.

¹²⁷ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň, 2013, s. 136.

pouze barva. Stejné pravidlo platí i u evidence šperků. Nelze tedy uvádět řetízek jako zlatý, ale správně jako řetízek ze žlutého kovu. U poškozených věcí je klíčové vždy uvést, o jaké poškození se jedná. Těmito kroky se předchází možnému nařčení policistů z poškození věcí.¹²⁸ Jestliže osoba odmítne seznam odebraných věcí stejně jako další dokumenty podepsat, je nutné zajistit, aby písemnost byla podepsána minimálně dvěma policisty. V dokumentaci poté musí být informace o skutečnosti odmítnutí uvedena. K tomuto rozhodnutí většinou inklinují osoby, které jsou pod vlivem návykových látek.¹²⁹

Při propuštění jsou vždy osobě věci proti podpisu vráceny.¹³⁰ Jestliže policejní orgán žádá o vydání osoby z policejní cely za účelem provedení policejních úkonů, jsou věci předány eskortě. Občas dojde k situaci, že bývá osobě umístěné v policejní cele věc odňata nebo je zažádáno o vydání věci dle TŘ. V takovém případě se protokol o vydání nebo odnětí věci přikládá ke spisu, aby bylo zřejmě zjevné, proč tato věc u osoby není.¹³¹

Za věci, které byly převzaty při umístění osoby do cely, zodpovídá dozorcí služba. Tyto věci má za povinnost zapsat do knihy Protokolu události. V knize vyznačí datum, čas převzetí a číslo obálky, ve které jsou věci uloženy. Dozorcí služba zodpovídá za uložení odebraných věcí na místo přímo vyhrazené organizačním článkem policie.¹³²

4.4 Strava, odpočinek, hygiena

Osoba, která je omezena na osobní svobodě musí mít po dobu umístění v policejní cele zaručeny minimální životní podmínky.¹³³ Takovými se rozumí „*přiměřený odpočinek včetně spánku, poskytnutí nezbytných léků a zdravotních pomůcek, dostatečný přístup k vodě a toaletě, jakož i provedení základní hygieny. Dále má právo na poskytnutí stravy třikrát denně v přiměřených intervalech*“¹³⁴.

Při umístění osob do policejní cely je osoba dotazována na svůj zdravotní stav, zda netrpí alergií na potraviny a jestli si přeje poskytnout stravu. Pokud osoba nějakou alergií uvede, musí se k tomu při poskytnutí stravy přihlídnout. Nejčastěji se vyskytuje

¹²⁸ Interní materiály POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY.

¹²⁹ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Článek 13, odst. 3. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2020-02-01].

¹³⁰ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Článek 18, odst. 5. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2020-02-01].

¹³¹ Tamtéž, článek 14, odst. 5.

¹³² Tamtéž, článek 13, odst. 3.

¹³³ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň, 2013, s. 144.

¹³⁴ Tamtéž, str. 143.

alergie na lepek. Nutné je také přihlídnout k náboženské orientaci osoby, protože například osoby cizí národnosti nesmějí z důvodu své víry vepřové maso. Diabetikům je strava zajišťována pětkrát denně.¹³⁵

Strava se zpravidla poskytuje třikrát denně. Jedno jídlo by mělo být teplé, většinou oběd, ale může to být i večeře. Přesná doba není zákonem stanovena. Strava je tudíž rozložena následujícím způsobem, v tzv. době obvyklé. Snídaně od 06:00 hodin, oběd od 12:00 hodin a večeře od 17:00 hodin.¹³⁶ Osobě musí být rovněž zajištěn přiměřený odpočinek v noční době mezi 22:00 hodinou až 06:00 hodinou. Výjimku tvoří provedení a uskutečnění neodkladných úkonů policie. Po tuto dobu se strava zpravidla nepodává. Jestliže osoba při svém příjmu o poskytnutí stravy v tomto časovém úseku zažádá, je jí vyhověno. Na útvaru je z tohoto důvodu k dispozici hluboko mražená strava, jejíž skladba je koncipována tak, aby pokryla i potřeby vegana.¹³⁷ Před zahájením podávání stravy musí dozorčí službě určený policista oznámit čas výdeje stravy a stravu poté do hodiny od začátku výdeje vybrat.¹³⁸

Strava od rodinných příslušníků nebo od jiných osob, které mohou s osobou přijít do styku, nemůže být osobě předána.¹³⁹ Je však přípustné poskytnout osobě stravu na její vlastní náklady, pokud o to osoba po poučení o této možnosti požádá a má takové finanční prostředky, u kterých není důvodné podezření, že pocházejí z trestné činnosti, k dispozici. O poskytnutí takové stravy sepisuje policista úřední záznam, ke kterému je nezbytností připojit kopii účtenky. Záznam se následně zakládá k příslušnému protokolu o omezení osobní svobody.¹⁴⁰ Stravování osob umístěných v policejní cele se zabezpečuje podle místních podmínek. Na oddělení PEO v Praze je osobám od pondělí do pátku poskytována strava z jídelny pro policisty a zaměstnance policie a o víkendu se strava dováží z vazební věznice Ruzyně.¹⁴¹

Úhrada nákladů za stravování je upravena nařízením ministerstva vnitra č. 51/2013 o stravování a úhradě nákladů za stravování osob omezených na osobní svobodě Policií České republiky. V článku 4 je uveden maximální limit pro nákup stravy

¹³⁵ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Článek 19, odst. 1. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2020-02-01].

¹³⁶ Tamtéž, Článek 19, odst. 3.

¹³⁷ Tamtéž, Článek 15, odst. 5.

¹³⁸ Tamtéž, Článek 19, odst. 1.

¹³⁹ Tamtéž.

¹⁴⁰ Tamtéž, Článek 19, odst. 2.

¹⁴¹ Tamtéž, Článek 19, odst. 1.

na osobu, který činí 85,- Kč na den. Součástí je i výše cen, vztahující se na jednotlivá jídla. Snídaně je stanovena do 20,- Kč, oběd do 35,- Kč a večeře do 30,- Kč. Ke snídani se dají koupit například 2 rohlíky a paštika. U oběda a večeře je částka vyšší, lze koupit nějakou bagetu. Osobě lze zajistit i teplé jídlo z provozoven veřejného stravování. V takovém případě je denní limit navýšen o 100 % tedy u teplého oběda na částku 70,- Kč a u večeře na částku 60,- Kč. Denní limit pro nákup stravy nemusí být vždy vyčerpán. Neznamena to však, že se bude limit převádět do následujícího dne.¹⁴²

Policejní útvar, u kterého jsou cely zřízeny, musí zabezpečit, aby byly cely hygienicky nezávadné. Tedy, aby odpovídaly hygienickým limitům jako například z hlediska větrání, teploty, objemu vzduchu.¹⁴³ V cele by se také neměly nacházet věci, které by mohly být užity k ohrožení života či zdraví osoby nebo policisty. Z tohoto důvodu probíhá kontrola cel, která je prováděna v 07:00 hodin denní směnou a v 19:00 hodin policisty, kteří mají noční směnu.¹⁴⁴

Osoba umístěna v cele musí mít „*umožněn přístup k pitné vodě, toaletě a možnost provedení základní hygieny*“¹⁴⁵. Sociální zařízení je umístěno přímo na cele a odděleno zástěnou, aby měla osoba soukromí. Je to jediný prostor na cele, který není snímán kamerovým systémem. Na oddělení je zřízena pro osoby omezené na osobní svobodě sprcha, pokud o ni požádají, je jí to umožněno. K provedení základní hygieny se na cele nachází umyvadlo, mýdlo, papírové kapesníčky a toaletní papír. Při příjmu je osobám vydán kartáček na zuby s pastou, plastový kelímek a prostěradlo, které si dají z hygienických důvodů na matraci postele. Dále je cela vybavena omyvatelnou matrací a dekou, které jsou pravidelně desinfikovány, měněny a čištěny specializovanou firmou. Stejný princip se týká oblečení, které je na útvaru uloženo a bylo osobě zapůjčeno.¹⁴⁶

¹⁴² Nařízení ministerstva vnitra č. 51/2013 ze dne 31. října o stravování a úhradě nákladů za stravování osob omezených na osobní svobodě Policií České republiky. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2020-02-01].

¹⁴³ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň, 2013, s. 143.

¹⁴⁴ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky*. Komentář. 2. vydání. Praha, 2014, s. 126.

¹⁴⁵ ČESKO. *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách*. Článek 15, odst. 5. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2020-02-01].

¹⁴⁶ Tamtéž, Příloha číslo 1.

4.5 Režim a kontrola osoby

Ostrahou cely se rozumí „zejména dohled a kontrola nad celou a osobou v ní umístěnou“¹⁴⁷. Samostatný výkon ostrahy cel se provádí v místnosti dozorčí služby. V tomto prostoru je umístěn kamerový systém a komunikační zařízení ze všech cel. Policistu, který bude vykonávat tuto funkci tzv. „monitoring“, určuje dozorčí služba. Počet policistů, je vždy ovlivněn počtem umístěvaných osob. Většinou se policisté střídají po uplynutí 2 hodin, aby byla zajištěna neustálá ostraha. Policista po celou dobu sleduje 27 cel. Je to velice náročné, protože při plné kapacitě musí kontrolovat chování 53 umístěných osob. Komunikace s osobami v cele probíhá prostřednictvím telefonu.¹⁴⁸ Většina dotazů směřuje na to kolik je hodin, zda nejsou objednaní k soudu anebo jak dlouho budou v cele umístěny. Největší problém v této souvislosti nastává při komunikaci s osobou cizí národnosti, protože vzniká jazyková bariéra.

Policista je povinen provést minimálně každou hodinu fyzickou kontrolu cely, popřípadě častěji pokud to vyžaduje chování osoby. Výsledek kontroly oznamuje dozorčí službě a ta provádí zápis do knihy Protokolu události.¹⁴⁹ Zvláštní dohled se realizuje u osob drogově závislých, protože je třeba dbát zvýšeného dohledu z důvodu očekávaného výskytu abstinčních příznaků. Obdobné pravidlo platí u psychicky nevyrovnané osoby. Vykonávání důkladné ostrahy je velice významné pro případné a včasné zabránění sebepoškození nebo úmyslu spáchat sebevražedný útok. Ohrožení života nebo zdraví nelze mnohdy zabránit ani za pomoci střežení, neboť většina život ohrožujících aktivit nemusí být na kameře monitorující prostor cely na první pohled zjevně viditelná. Osoba může k takovému jednání využít prostor určený pro hygienu, který ze zákona kamera nesnímá. Jestliže se policista dostane do situace, kdy je svědkem takového jednání, neprodleně provede hláskou službu dozorčí službě a svým zásahem při vstupu do cely zabráni osobě v takovém jednání pokračovat.¹⁵⁰ Ostraha nadále zajišťuje všechny požadavky osoby umístěné v cele. Osoba „*má právo podávat návrhy, podněty a stížnosti*“¹⁵¹. Tohoto práva je oprávněna využít sama sepsáním podnětů, návrhů a stížností v místnosti pro návštěvní účely za neustálé přítomnosti policisty nebo

¹⁴⁷ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Článek 16, odst. 1. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2020-02-01].

¹⁴⁸ Tamtéž, článek 16, odst. 2.

¹⁴⁹ Tamtéž, článek 16, odst. 4.

¹⁵⁰ Tamtéž, článek 16, odst. 5.

¹⁵¹ Tamtéž, článek 15, odst. 4.

prostřednictvím svého právního zástupce. Po ukončení jsou tyto návrhy předány dozorčí službě k dalšímu opatření a kopie založena do evidence útvaru.¹⁵²

V závazném pokynu o eskortách je v článku 17 uveden výčet osob, které mohou vstupovat do cely, v níž je osoba umístěna. V první řadě se jedná o policistu, vykonávajícího ostrahu cely. Dále pak policisté, kteří konají proti osobě řízení nebo rozhodli o jejím umístění do cely, nebo jiný policista k provedení služebních úkonů a to pouze po předložené písemné žádosti a se souhlasem policisty, který vede proti osobě řízení. Nejčastějším případem je potřeba dát osobě umístěné v cele k podpisu určité, konkrétní dokumenty. Vstupovat smí taktéž vedoucí funkcionář, Generální inspekce bezpečnostních sborů, hygienik a lékař za účelem provedení lékařského nebo neodkladného vyšetření. Zpravidla nejfrekventovaněji do cely vstupují zdravotníci rychlé záchranné služby, kteří jsou dozorčí službou přivoláváni při náhlém zhoršení zdravotního stavu osoby. Dále kontrolní orgány ministerstva a policie, členové Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. V poslední řadě rovněž obhájce osoby umístěné v cele.¹⁵³ Tyto osoby vstupují do cely a po oddělení se po celou dobu pohybují pouze za přítomnosti policisty, určeného dozorčí službou.¹⁵⁴

Jakmile se za osobou dostaví její obhájce, další povinností dozorčí služby je bezodkladně informovat policistu, který koná proti osobě řízení. Obhájce musí být členem advokátní komory. Při jeho ztotožnění se dozorčí službě příslušným průkazem prokazuje. Umožnění rozpravy předchází provedení kopie průkazu obhájce, kde se do horního rohu zaznamená čas příchodu a odchodu obhájce. Kopie se ukládá do evidence útvaru.¹⁵⁵

Na PEO se ke všem výše uvedeným návštěvám využívá návštěvní místnost, která je pro tyto účely zřízena. Z důvodu bezpečnosti jsou před vstupem všechny osoby povinny odložit takové předměty, které by mohly být zneužity k ohrožení života nebo zdraví. Jedná se například o mobilní telefon, klíče nebo u policisty rozhodně služební zbraň. Tyto věci jsou uloženy do skříňky, která je umístěna na zdi před vchodem do místnosti. Skříňku si každý sám uzamkne a klíče ponechá po celou dobu návštěvy

¹⁵² ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Článek 15, odst. 4. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2020-02-01].

¹⁵³ Tamtéž, článek 17, odst. 1.

¹⁵⁴ Tamtéž, článek 17, odst. 4.

¹⁵⁵ Tamtéž, článek 17, odst. 2.

u sebe.¹⁵⁶ Místnost je samozřejmě v rámci ochrany a bezpečnosti osob opatřena kamerovým systémem. Dále je vybavena počítačem, židlemi a stolem. Nachází-li se v místnosti obhájce s osobou omezenou na osobní svobodě, střeží je určený policista. Dohled provádí přes monitor umístěný na zdi před místností. Střežení je vykonáváno za speciálním účelem, aby obhájce osobě nepředal věci, které nemůže mít při pobytu v policejní cele u sebe.¹⁵⁷

4.6 Propuštění a vydání osoby z cely

O vydání osoby z policejní cely se žádá pomocí formuláře z ETŘ, a to formou žádosti o vydání osoby z policejní cely (příloha č. 6). Osoba je vydána pouze na základě písemné žádosti, ve které musí být uvedeno, kdo o vydání žádá a souhlas jeho přímého nadřízeného. Osoba, která je umístěna v cele, může být vydána pouze oprávněným policistům v rámci jednoho celostátního útvaru nebo organizačního článku policie.¹⁵⁸ Pokud požádá o vydání osoby policista jiného celostátního útvaru nebo organizačního článku policie, musí mít písemný souhlas jeho přímého nadřízeného a také policisty, který koná proti osobě řízení, nebo který o umístění osoby do cely rozhodl.¹⁵⁹

Policista pověřený zpracováním administrativy musí zkontrolovat, zda útvar, který žádá o vydání osoby má náležitý formulář a je oprávněn s osobou konat úkony. V žádosti je uveden den, hodina, důvod, hodnostní označení, jméno, příjmení a osobní evidenční číslo policisty, který osobu vydává a policisty, který osobu přebírá.¹⁶⁰ S osobami se provádí mnoho úkonů, ale nejčastěji jde o výsledky a domovní prohlídky. Pokud jsou s osobou provedeny všechny úkony a nenastane důvod ji propustit na svobodu, je umístěna zpět do cely. Osoba se znovu podrobí prohlídce osoby. Policista zaznamená na formulář čas vrácení osoby a policistu, který vykonal prohlídku. Žádost o vydání osoby z policejní cely se založí k příjmovému listu osoby. Poté je za ni zodpovědná dozorcí služba PEO.¹⁶¹ Osoba může být vydána s věcmi, ale i bez věcí, které v tomto případě zůstanou nadále uloženy ve vyhrazených prostorách cel. Při vydání osoby z cely se jí odebrané věci nevzdávají, ale pokud jsou nezbytně nutné k provedení služebních úkonů, předají se přebírajícímu policistovi proti podpisu. A při vrácení osoby

¹⁵⁶ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Článek 17, odst. 4 a 3. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2020-02-03].

¹⁵⁷ Tamtéž, článek 17, odst. 3.

¹⁵⁸ Tamtéž, článek 14, odst. 1.

¹⁵⁹ Tamtéž, článek 14, odst. 2.

¹⁶⁰ Tamtéž, článek 14, odst. 4.

¹⁶¹ Tamtéž.

zpět do cely se věci opětovně překontrolují a uloží na místo určené organizačním článkem.¹⁶² Za ostrahu osoby převzaté z cely odpovídá policista, který ji převzal a to až do doby jejího vrácení.¹⁶³

Policista, který vykonává ostrahu cely, musí dbát na to, aby nedošlo k překročení zákonem stanovené lhůty pro omezení osobní svobody osoby. Pokud by hrozilo překročení zákonné lhůty, musí dozorčí služba PEO informovat toho, kdo o omezení rozhodl anebo státního zástupce, který vykonává dozor. Dozorčí služba zaznamená do knihy Protokolu události vyrozumění těchto osob.¹⁶⁴

Pokud pominou důvody pro umístění osoby v cele, musí být neodkladně propuštěna na svobodu. O propuštění osoby rozhoduje policista, který byl přidělen jako zpracovatel k případu. Rozhodnutí musí být vyhotoveno písemně a opatřeno razítkem se státním znakem. Jedná se o formulář v systému ETR (příloha č. 7), ve kterém je uveden čas ukončení omezení osobní svobody. Policista pověřený administrativní činností vyznačí na formulář přesný čas propuštění osoby z cely. Kopie záznamu se zašle cestou služebního postupu orgánu, který o propuštění rozhodl.¹⁶⁵ Při propuštění jsou osobě proti podpisu vráceny všechny její osobní věci kromě těch, které byly vydány na základě protokolu o vydání věci. Policista vyvede osobu před útvar policie a vysvětlí ji, kde se nachází a o možnosti nejbližší zastávky městské hromadné dopravy.¹⁶⁶ Veškeré výše uvedené písemnosti se zkompletují a vloží se do složky útvaru pro možnou kontrolu či řízení pro dané stížnosti. Tyto písemnosti jsou po dobu 5 let archivovány.¹⁶⁷

Dále jsou osoby eskortovány k soudu, zde se rozhoduje o ukončení omezení osobní svobody nebo vzetí osoby do vazby. Jestliže je osoba propuštěna, musí předseda senátu vyznačit ukončení omezení v příslušném protokolu. Stvrdit svým podpisem a razítkem se státním znakem. Pokud je osoba vzata do vazby, eskorta následuje do nejbližší spádové vazební věznice, případně do věznice, kterou určí soudce. Zde je osoba umístěna na základě příkazu k přijetí do vazby.

¹⁶² ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. Článek 18, odst. 5. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2020-02-03].

¹⁶³ Tamtéž, Článek 14, odst. 3.

¹⁶⁴ Tamtéž, Článek 18, odst. 3.

¹⁶⁵ Tamtéž, Článek 18, odst. 4.

¹⁶⁶ Tamtéž, Článek 18, odst. 5.

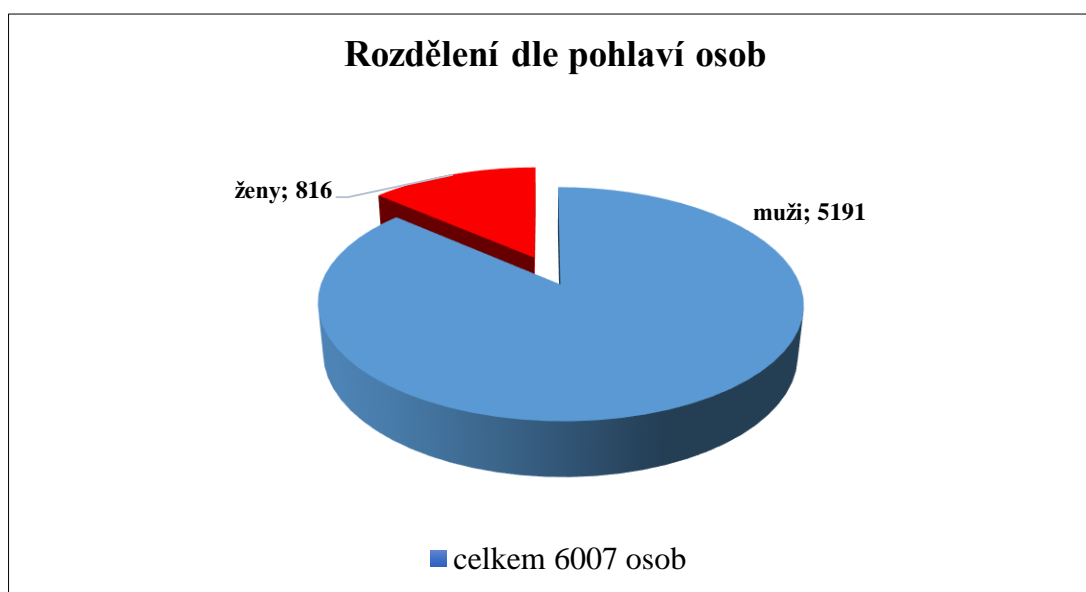
¹⁶⁷ Interní materiály POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY.

5 Statistické vyhodnocení údajů na Pohotovostním a eskortním oddělení v Praze

Tato kapitola je zaměřena na reálné informace týkající se Pohotovostního a eskortního oddělení v rámci Krajského ředitelství v Praze, kde jsem služebně zařazena. Pro zpracování informací do bakalářské práce, byly tyto informace získány z informačního systému spravovaného v rámci oddělení za období od 01. 01. 2018 do 31. 12. 2018. Výsledky každé vyhodnocené části jsou pro přehlednost znázorněny graficky. Umožní tak získat lepší představu o činnosti a provozu policejních cel. Na základě těchto dat bylo zjištěno, že ve vícehodinových celách na oddělení PEO v Praze bylo za rok 2018 celkově umístěno 6007 osob.

Smyslem této části bakalářské práce je analyzovat zatíženost policejních cel jednotlivými útvary zřízenými v rámci Prahy, ale zároveň útvary s celorepublikovou působností. Pro upřesnění bude formulováno, na základě jakého paragrafového ustanovení jsou osoby nejčastěji do cely umísťovány. K tomu se váže také časový úsek, pro který lze umístění realizovat a s tím související způsob ukončení omezení osobní svobody osob. V závěru bude provedeno komparativní srovnání umísťovaných osob do policejní cely, a to v období od roku 2014 – 2018.

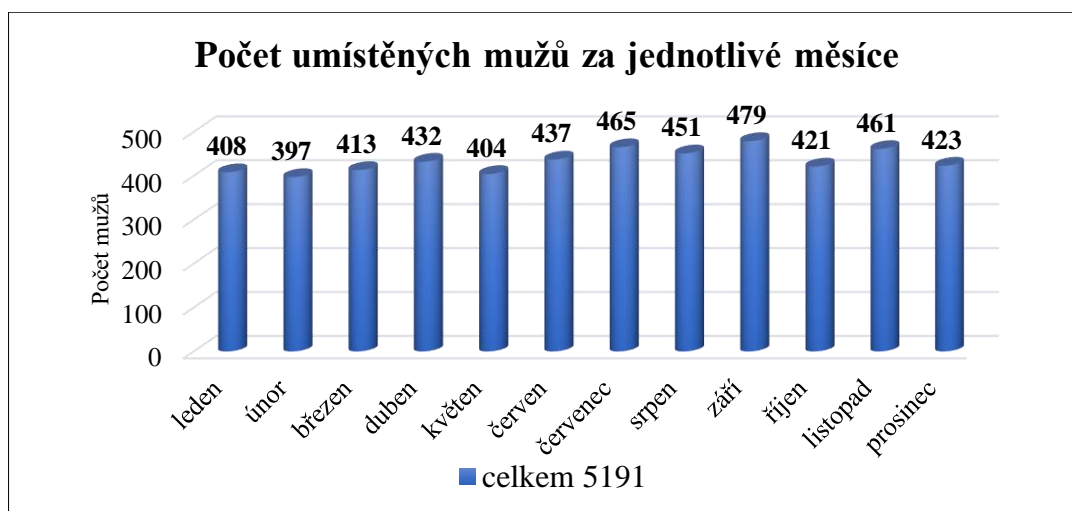
„Graf č. 1: Rozdělení dle pohlaví osob“¹⁶⁸

„Vlastní zpracování“

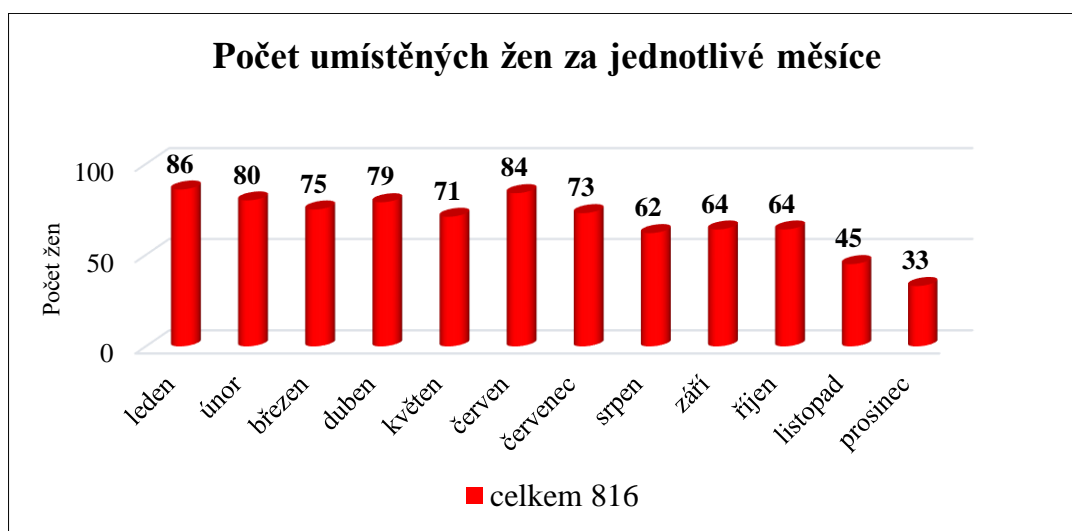
¹⁶⁸ Interní materiály POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY.

„Graf č. 2: Počet umístěných mužů za jednotlivé měsíce roku 2018“¹⁶⁹

„Vlastní zpracování“

„Graf č. 3: Počet umístěných žen za jednotlivé měsíce roku 2018“¹⁷⁰

„Vlastní zpracování“

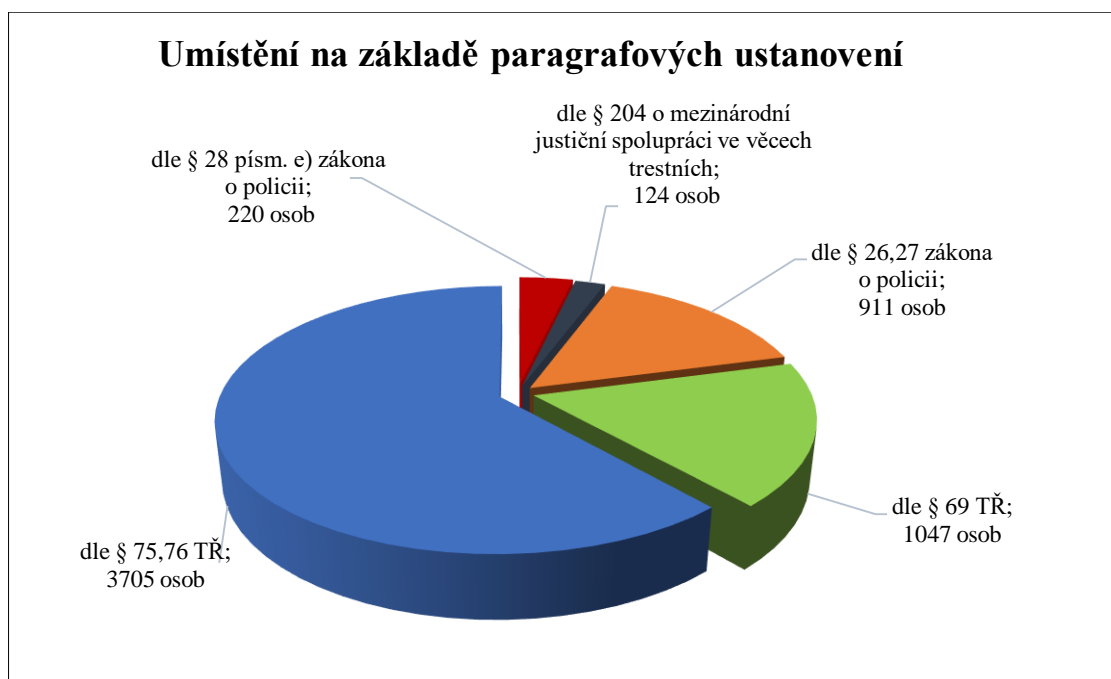
Z celkového počtu 6007 osob, bylo za uvedené období do cely umístěno 5191 mužů a 816 žen. Pro větší přehlednost jsou také uvedeny údaje za jednotlivé měsíce roku 2018. Z dostupných informací vyplývá, že nejvyšší počet umístěných mužů byl ve třetím čtvrtletí roku, konkrétně v měsíci září. Jde o 479 mužů. První čtvrtletí roku bylo naopak obdobím s nejvyšším počtem umístěných žen, jelikož již v měsíci lednu jde o 86 žen. Současně však nejslabším z hlediska umístěných mužů. V měsíci únoru jich bylo

¹⁶⁹ Interní materiály POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY.

¹⁷⁰ Tamtéž.

umístěno 397. U žen je měsícem s nejnižším počtem prosinec, kdy jich bylo umístěno 33. Z praxe mohu uvést, že tento počet není až tak objektivní, jelikož je velké množství osob, které páchají trestnou činnost opakovaně, tudíž jsou do policejní cely umístěny i vícekrát než jen jednou. Během své praxe jsem se setkala s případem, kdy osoba omezená na osobní svobodě byla do policejní cely umístěna třikrát během jednoho měsíce.

„Graf č. 4: Umístění na základě paragrafových ustanovení“¹⁷¹

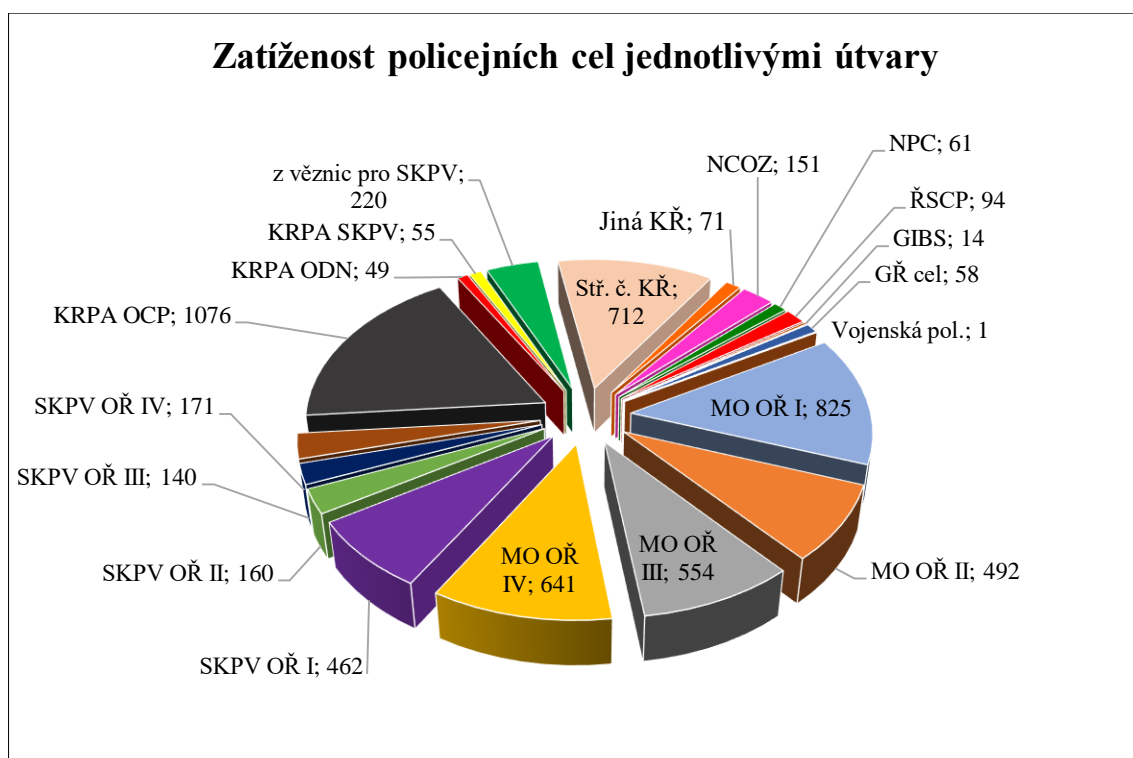
„Vlastní zpracování“

Ze získaných údajů je možné vyčíst, které instituty omezení osobní svobody byly využity při umístění osoby do cely. Z grafu uvedeného výše je zřejmé, že nejčastější je institut zadržení dle § 76 a 75 TR s výsledným počtem 3705 osob. Dále pak převládají osoby zatčené dle § 69 TR s počtem 1047 osob. Možnost umístit do cely osobu zajištěnou dle § 26 nebo § 27 zákona o policii bylo ze strany policejního orgánu užito 911. Na základě vydaného Evropského zatýkacího rozkazu dle § 204 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních bylo umístěno 124 osob. Tyto osoby jsou ve většině případů dodány Inspektorátem cizinecké policie na mezinárodní letišti Praha - Ruzyně. Osoby jsou odhaleny při pasové kontrole na mezinárodním letišti Václava Havla Praha. Podle § 28 písm. e) bylo do policejní cely umístěno 220 osob z vazebních věznic Pankrác a Ruzyně, které byly následně vyzvednuty oprávněným orgánem k provedení úkonů. Ze zjištěných informací vyplývá, že nebyly využity veškeré

¹⁷¹ Interní materiály POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY.

instituty dle § 28 zákona o policii. Jedná se o možnost umístit do cely osobu dodávanou do VTOS, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy a předvedenou podle § 63 nebo § 65, nelze-li pro odpor osoby zajistit provedení úkonů uvedeného v § 63 nebo § 65.

„Graf č. 5: Zatíženost policejních cel jednotlivými útvary“¹⁷²

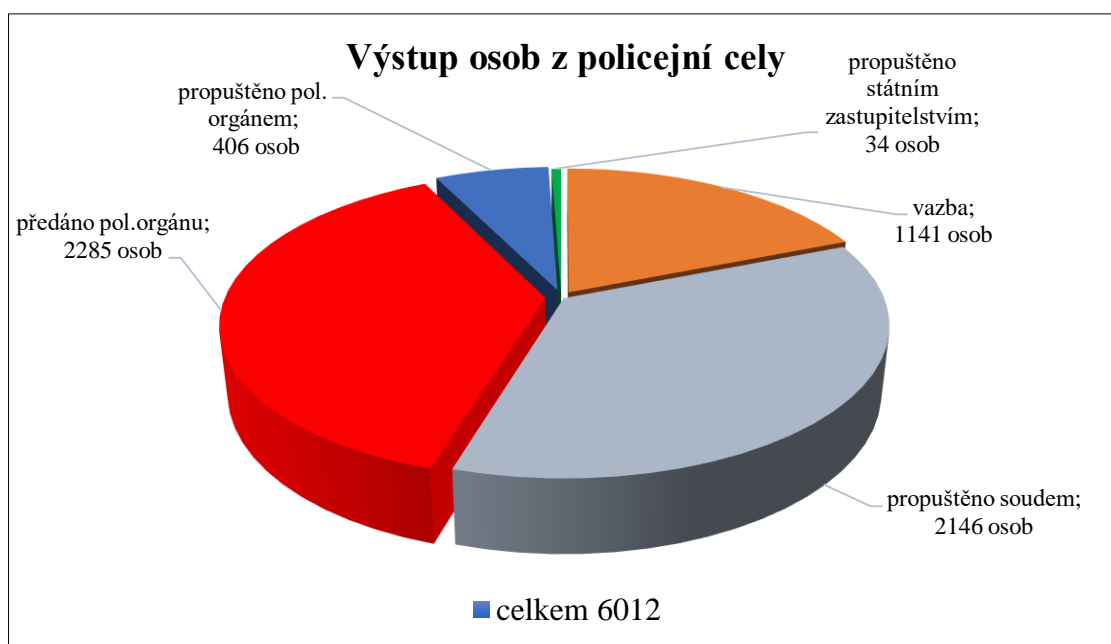
„Vlastní zpracování“

Na grafu č. 5 je vyobrazeno srovnání jednotlivých útvarů, které využily možnost umístit osobu do cely. Z útvarů zřízených v rámci Krajského ředitelství hl. m. Prahy se jedná o Službu kriminální policie („SKPV“), oddělení cizinecké policie („OCP“), oddělení dopravních nehod („ODN“). Dále útvary SKPV a Místní oddělení policie („MOP“), které jsou zřízené v rámci jednotlivého územního obvodu Prahy I. - IV. Do vícehodinové cely umístili osobu také Národní centrála organizovaného zločinu („NCOZ“), Národní protidrogová centrála („NPC“), Ředitelství služby cizinecké policie („ŘSCP“), Generální inspekce bezpečnostních sborů („GIBS“), Generální ředitelství cel („GŘ cel“) a vojenská policie. V neposlední řadě umístily osoby do cely jednotlivé útvary zřízené v rámci Středočeského kraje a jiných krajských ředitelství.

¹⁷² Interní materiály POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY.

Nejvyšší zastoupení má OCP, které působí na celém území Prahy, které umístilo celkově 1076 osob. Mohu konstatovat, že počet osob cizí národnosti má každoročně vzestupnou tendenci. Velký nárůst byl zaznamenán například po zavedení bezvízového styku s Ukrajinou. Touto problematikou se zabývá také Český statistický úřad, který ve svých statistikách uveřejňuje každoroční nárůst cizinců, pobývajících na území hlavního města Prahy.¹⁷³ Z výše přiloženého grafu vyplývá, že nejvíce páchaná trestná činnost je na území Prahy I. Jelikož SKPV zřízená v rámci Prahy I. umístila 462 osob a MOP zřízené v rámci obvodního ředitelství Prahy I celkově 825 osob. Ze Středočeského kraje umístily útvary 712 osob a z útvarů s celostátní působností mělo nejvíce osob NCOZ v počtu 151 osob. V rámci provádění úkonů pro SKPV bylo z věznic do policejní cely eskortováno 220 osob.

„Graf č. 6: Výstup osob z policejní cely“¹⁷⁴

„Vlastní zpracování“

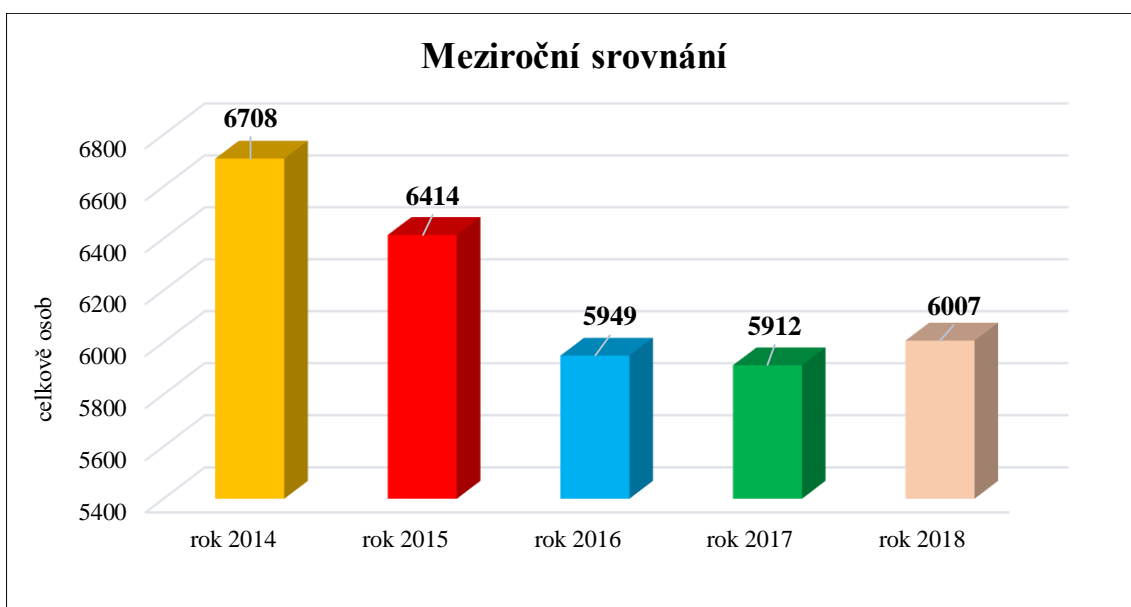
Než bude proveden rozbor grafu č. 6, je nutné podotknout, že do celkového počtu je zahrnuto 5 osob, které byly umístěny do cely v roce 2017, ale omezení na osobní svobodě bylo ukončeno až v lednu roku 2018.

¹⁷³ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Cizinci v ČR* [online]. [cit. 2020-02-24]. Dostupné z WWW: <https://www.czso.cz/documents/11292/27320905/c01R05_2018.pdf/229d42f9-cfa0-490b-89de-e76c03a9dd47?version=1.0>.

¹⁷⁴ Interní materiály POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY.

Z policejní cely na PEO v Praze bylo v roce 2018 eskortováno k soudu 3287 osob. Z tohoto počtu bylo 2146 osob propuštěno na svobodu a 1141 osob po ukončení soudního jednání eskortováno do vazebních věznic. Dále bylo přímo z policejní cely 406 osob propuštěno policejním orgánem a 34 osob státním zastupitelstvím. Na základě žádosti o vydání osoby z policejní cely bylo policejnímu orgánu předáno 2285 osob.

„Graf č. 7: Meziroční srovnání“¹⁷⁵

„Vlastní zpracování“

Z výše uvedeného komparativního srovnání let 2014 – 2018 je patrné, že nejvyšší počet umístěných osob do policejní cely byl v roce 2014, a to v celkovém počtu 6708 osob. Zajímavostí je, že v tomto roce byla dle hodnot uveřejněných Českým statistickým úřadem současně v nejvyšším počtu zkoumaných let objasněna trestná činnost páchaná na území hlavního města Prahy.¹⁷⁶ V roce 2015 byl zaznamenán mírný pokles v počtu umístěných osob na celkově 6414. Totožná tendence pokračovala i v roce 2016, kdy bylo přijato 5949 osob. V roce 2017 byl zaznamenán nejmenší počet umístěných osob. Ve srovnání s rokem 2014 se jedná o enormní pokles, celkově o 12%. Nárůst je opět evidován v roce 2018, kdy do policejní cely bylo umístěno 6007 osob.

¹⁷⁵ Interní materiály POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY.

¹⁷⁶ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Počet objasněných trestných činů na území hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2020-02-24]. Dostupné z WWW: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&ds=ds107&pvo=KRI05&katalog=31008&o=false&evo=v104_%21_KRI05-H-6065_1&u=v35_VUZEMI__100__3018&str=v35#w=>>.

Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo analyzovat činnost Pohotovostního a eskortního oddělení v Praze v oblasti umístování osob omezených na osobní svobodě do policejní cely. A to konkrétně přiblížením jednotlivých postupů, kterými osoba musí projít než je umístěna a s tím související úkony policistů při provádění výkonu ostrahy cel. Celou strukturu práce jsem přizpůsobila k postupnému plnění tohoto cíle.

Problematika policejních cel je definována tak, aby byla přiblížena nejen široké veřejnosti, ale také zejména nově nastupujícím kolegům, z důvodu rychlejší orientace v okruhu činností týkajících se policejních cel. Věřím, že práce bude přínosem i pro orgány činné v trestním řízení, kteří žádají o umístění osoby do cely. Měla by pomoci odstranit nedostatky týkající se umístění, vydání nebo propuštění osoby z policejní cely. V praxi se často setkávám s určitými mezerami ze strany policejního orgánu. Většinou se jedná o nekompletní dokumenty, které jsou potřeba k umístění nebo vydání osoby z cely. Nebo se jedná o závady v podobě chybějících podpisů, razítek a úředních záznamů o vyrozumění soudce nebo o dalším postupu s osobou. Nastávají i situace, že chybí protokol o vydání věci, který musí být přiložen k seznamu věcí, aby nemohlo dojít při propuštění osoby k obvinění policistů, že v době zadržení osobu okradli. Další z častých vad jsou chybějící vyjádření lékaře o schopnosti umístění osoby do policejní cely. Nesrovnalosti v dokumentech jdou na místě napravit, ale pokud chybí lékařská dokumentace, musí být osoba poslána k lékaři na vyšetření. Tyto nedostatky by se již nemusely objevovat, pokud by se každý orgán s touto problematikou včas seznámil.

Dle mého názoru by při každém příjmu osoby měl být přítomen tlumočnick, jelikož jazyková bariéra představuje značný problém při komunikaci s osobami cizí národnosti. Při příjmu je důležité získat informace ohledně zdravotního stavu nebo alergie na určité potraviny. Tímto krokem by se tak předešlo případným stížnostem ze strany umístovaných osob. Další nedostatek spatřuji ze strany policejního orgánu při informovanosti osoby, co se týče maximální lhůty pro umístění. Ve většině případů si osoby myslí, že mohou být v cele pouze 48 hodin místo možných 72 hodin. Jelikož noc ode dne odlišuje výhradně rozličná intenzita stropního osvětlení, mohly by pro časovou orientaci osobě, jako inovativní přínos, zajistit hodiny umístěné v každé cele.

V souvislosti s uvedenými údaji je zcela patrné, že se jedná o největší policejní detenční zařízení na území České republiky. Díky grafickému vyhodnocení umístování osob z pohledu paragrafového znění jednotlivých zákonných omezení osobní svobody,

v jejichž kontextu může být osoba umístěna do policejní cely, lze také konstatovat, že nejsou využívány všechny instituty.

V závěru bych chtěla uvést, že jsem se při zpracování bakalářské práce dozvěděla spoustu aktuálních informací, které zúročím při vlastní činnosti na Pohotovostním a eskortním oddělení v Praze, protože se s touto problematikou setkávám každý den. Díky detailnímu nastudování zákonů a závazného pokynu policejní prezidenta mám nyní širší obzor v dané problematice. Zjistila jsem však, že velké množství policistů nemá povědomí o úkonech souvisejících s ostrahou a umístěním osoby do policejní cely. Dle mého názoru je právní úprava srozumitelná a dostatečná pro zajištění řádného chodu společnosti, a současně nepotřebuje radikální změny. Policista však musí mít stále na zřeteli, aby při plnění úkolů nepřekročil míru nezbytnou k dosažení sledovaného účelu a aby vykonával všechny činnosti s ohledem na respektování základních práv umístěných osob, zejména neužít nepřiměřenou fyzickou sílu nebo donucovací prostředky.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. KMEC, J., KOSAŘ, D., KRATOCHVÍL, J. a BOBEK, M. *Evropská úmluva o lidských právech*. Velké komentáře. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. 1969 s. ISBN 978-80-7400-365-3.
2. ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád*. Velké komentáře. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013. 4720 s. ISBN 978-80-7400-465-0.
3. ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník I*. Velké komentáře. Praha: C. H. Beck, 2010. 1287 s. ISBN 978-80-7400-109-3.
4. ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň: vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2013. 479 s. ISBN 978-80-7380-447-3.
5. VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky*. Komentář. 2. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. 488s. ISBN 978-80-7400-543-5.
6. WAGNEROVA, E., ŠIMÍČEK, V., LANGÁŠEK, T., POSPÍŠIL, I. a kol. *Listina základních práv a svobod*. Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2012. 931 s. ISBN 978-80-7357-750-6.

Elektronické zdroje

1. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Cizinci v ČR* [online]. 31. 12. 2018 [cit. 2020-02-24]. Dostupné z WWW: <https://www.czso.cz/documents/11292/27320905/c01R05_2018.pdf/229d42f9-cfa0-490b-89de-e76c03a9dd47?version=1.0>.
2. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Počet objasněných trestných činů na území hlavního města Prahy* [online]. 2018 [cit. 2020-02-24]. Dostupné z WWW: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&ds=ds107&pvo=KRI05&katalog=31008&o=false&evo=v104_%21_KRI05-H-6065_1&u=v35_VUZEMI__100__3018&str=v35#w=>>.
3. *Evropský soud pro lidská práva* [online]. 18. 01. 2019 [cit. 2019-11-26]. Dostupné z WWW: <https://e-justice.europa.eu/content_fundamental_rights-176-cs.do>.
4. EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA. *Rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva č. 44558/98* [online]. 24. 07. 2001 [cit. 2020-01-31]. Dostupné z WWW: <http://eslp.justice.cz/justice/judikatura_eslp.nsf/WebSearch/71E5AFFC5EA7A8A3C12581EE00538C8F?openDocument&Highlight=0>.

5. EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA. *Rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva č. 25196/94* [online]. 15. 11. 2001 [cit. 2020-01-31]. Dostupné z WWW: <eslp.justice.cz/justice/judikatura_eslp.nsf/WebSearch/7B81189D6A939CF2C1258368003A23D5?openDocument&Highlight=0>.
6. EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA. *Rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva č. 12350/04* [online]. 26. 09. 2006 [cit. 2020-01-31]. Dostupné z WWW: <http://eslp.justice.cz/justice/judikatura_eslp.nsf/WebSearch/055C16B7CEA72113C12581760055F264?openDocument&Highlight=0>.
7. EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA. *Rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva č. 32133/11* [online]. 27. 03. 2014 [cit. 2019-12-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.beck-online.cz>>.
8. EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA. *Připoutání zajištěné osoby ke zdi policejní cely* [online]. 25. 07. 2013 [cit. 2019-12-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.beck-online.cz>>.
9. KONŮPKA, P., *Judikatura Evropského soudu pro lidská práva v oblasti vězeňství* [online]. 2012 [cit. 2020-01-31]. Dostupné z WWW: <https://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/Konference/Konference_2012/Konupka_Judikatura.pdf>.
10. MATES, P., *Prohlídka osoby ve správním právu* [online]. Právní rozhledy, 2019 [cit. 2020-01-31]. Dostupné z WWW: <<https://www.beck-online.cz>>.
11. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, *Policejní cely* [online]. 06. 04. 2012 [cit. 2019-11-26]. Dostupné z WWW: <www.policie.cz/clanek/policejni-cely.aspx>.
12. *Pravidelná zpráva výboru OSN proti mučení* [online]. 2015 [cit. 2020-02-01]. Dostupné z WWW: <<https://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=11290>>.
13. TRONÍČEK, J., *Policie chce koupit mobilní cely, bude je vozit na fotbal či mítinky* [online]. 04. 06. 2010 [cit. 2019-11-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.novinky.cz/krimi/clanek/policie-chce-koupit-mobilni-cely-bude-je-vozit-na-fotbal-ci-mitinky-36658>>.
14. *Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod* [online]. 29. 05. 2012 [cit. 2019-11-26]. Dostupné z WWW: <https://iuridictum.pecina.cz/w/Úmluva_o_ochraně_lidských_práv_a_základních_svobod>.
15. VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV, *Policejní cely* [online]. 2017 [cit. 2020-01-31]. Dostupné z WWW: <https://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/ESO/2017_souhrnna_zprava_PC_pdf.pdf>.

16. *Zastupování České republiky před mezinárodními kontrolními orgány v oblasti lidských práv* [online]. 2017 [cit. 2020-01-31]. Dostupné z WWW: <<https://www.justice.cz/web/msp/zastupovani-ceske-republiky>>.
17. *Zpráva pro vládu České republiky, kterou vykonal Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání* [online]. 2019 [cit. 2020-01-31]. Dostupné z WWW: <https://www.vlada.cz/assets/ppov0/rlp/dokumenty/zpravy-plneni-mezin-umluv/CPT-_2019_-07-Report-Czech-Republic-Final.pdf>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Ústavní zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky. In: Sbíрка zákonů, Česká republika. 1993, částka 1. Dostupné z WWW: <<https://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>.
2. ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha Wolters Kluwer ČR.
3. ČESKO. Zákon č. 326 ze dne 30. listopadu 1999 o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. In: Sbíрка zákonů, Česká republika. 1999, částka 106. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-326>>.
4. ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.
5. NAŘÍZENÍ MINISTERSTVA VNITRA. Nařízení ministerstva vnitra č. 51 ze dne 31. října 2013 o stravování a úhradě nákladů za stravování osob omezených na osobní svobodě Policií České republiky. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity interní materiály Policie České republiky.

Seznam zkratek

ESPL – Evropský soud pro lidská práva

ETR – Evidence trestního řízení

GIBS – Generální inspekce bezpečnostních sborů

GŘ cel – Generální ředitelství cel

IMEI – International Mobile Equipment Identity (Mezinárodní identita mobilního zařízení)

Listina základních práv a svobod – Listina základních práv a svobod, zákon č. 2/1993 Sb.

MOP – Místní oddělení policie

NCOZ – Národní centrála organizovaného zločinu

NPC – Národní protidrogová centrála

OCP – Oddělení cizinecké policie

ODN – Oddělení dopravních nehod

OSN – Organizace spojených národů

PČR – Policie České republiky

PEO – Pohotovostní a eskortní oddělení

ŘSCP – Ředitelství služby cizinecké policie

SKPV – Služba kriminální policie a vyšetřování

TŘ – Zákon o trestním řízení soudním / Trestní řád, zákon č. 141/1961 Sb.

TZ – Trestní zákoník, zákon č. 40/2009 Sb.

Úmluva – Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod

VTOS – Výkon trestu odnětí svobody

Výbor CPT – Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení

Zákon o policii – Zákon o Policii České republiky, zákon č. 273/2008 Sb.

Závazný pokyn o eskortách – Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159/2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách

Seznam grafů

Graf č. 1 – Rozdělení dle pohlaví

Graf č. 2 – Počet umístěných mužů za jednotlivé měsíce

Graf č. 3 – Počet umístěných žen za jednotlivé měsíce

Graf č. 4 – Umístění na základě paragrafových ustanovení

Graf č. 5 – Zatíženost policejních cel jednotlivými útvary

Graf č. 6 – Výstup osob z policejní cely

Graf č. 7 – Meziroční srovnání

Přílohy

Příloha I: Žádost o provedení zdravotního úkonu

Příloha II: Přehled o vydávání = zpřístupnění léků dle předepsané medikace od lékaře

Příloha III: Poučení při umístění do cely ve smyslu ustanovení zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

Příloha IV: Příjmový list

Příloha V: Seznam věcí uložených v šatně PEO

Příloha VI: Žádost o vydání osoby z policejní cely k provedení potřebných úkonů

Příloha VII: Rozhodnutí o propuštění osoby z policejní cely

Ž Á D O S T O P R O V E D E N Í Z D R A V O T N Í H O V Ý K O N U

Žadatel – útvar/oddělení Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy PČR (číselný kód 3 pozice) –

Na základě příslušných ustanovení zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů, zákona č. 273/2008 Sb. Na základě příslušných ustanovení zák. č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR a zákona č. 65/2017 Sb. o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, žádám o provedení zdravotního výkonu:

A B C D1 D2 F G H I J Počet výkonů :

Zaškrtnout požadovaný výkon / výkony, vysvětlení jednotlivých zkratk viz Poučení

.....
 OEC hodnost, jméno a příjmení (hůlkovým písmem) razítko a podpis datum

Osoba: zajištěná (§ 26 Zák. č. 273/2008 Sb.) max. 24 hodin zajištěná (§ 27 Zák. č. 273/2008 Sb.) max. 48 hodin
 zadržena (§ 75, 76 Tr. zák. č. 141/1961 Sb.) max. 72 hodin zatčena (§ 69 Tr. zák. č. 141/1961 Sb.) max. 24 hodin
 jiná

Jméno a příjmení datum nar. :
 rodné číslo :

bydliště : státní přísl. :
 zdrav. pojišťovna : kód ZP pohlaví : muž žena

Je důvodné podezření, že výše jmenovaný(á) je:

ovlivněn požitým alkoholem jinou návykovou látkou, event. jakou: poraněn
 trpí psychickou poruchou přenáší v těle drogy nemocen:

Vyúčtování zdravotních výkonů Nemocnicí Na Bulovce, Budínova 2, Praha 8, 180 81

<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
odbornost kód výkonu počet podpis a razítko lékaře	odbornost kód výkonu počet podpis a razítko lékaře	odbornost kód výkonu počet podpis a razítko lékaře	odbornost kód výkonu počet podpis a razítko lékaře

P O U Č E N Í

1. Pro nákladové středisko NNB :

Za zdravotní výkony vyžádané Policií ČR nebo indikované lékařem se účtuje úhrada v závislosti na druhu výkonu dle vyhlášky MZ ČR č. 134/1998 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, v platném znění, nebo podle aktuálně účinného Cenového předpisu MZ ČR, nebo dle smluvně sjednané ceny zdravotního výkonu.

2. Pro PČR – druhy výkonů, které je možné vyžádat:

A. Lékařské vyšetření a vypracování lékařské zprávy pro zjištění rozsahu újmy na zdraví za účelem právní kvalifikace jednání, které k újmě vedlo.

B. Lékařské vyšetření a vypracování lékařské zprávy o způsobilosti umístění do policejní cely, způsobilosti k policejním úkonům nebo způsobilosti k umístění do záchytného zařízení pro cizince, včetně event. stanovení podmínek pobytu, vydání potřebných léků a zdravotních pomůcek.

C. Vyšetření alкотestem, lékařské vyšetření ke zjištění ovlivnění alkoholem, odběru krve nebo moče ke stanovení množství alkoholu.

D1. Lékařské vyšetření ke zjištění ovlivnění jinými návykovými látkami a odběr moče ke kvalitativnímu průkazu těchto látek.

D2. Lékařské vyšetření ke zjištění ovlivnění jinými návykovými látkami a odběr krve a moče ke kvalitativnímu

průkazu, případně kvantitativnímu stanovení těchto látek, vypracování lékařské zprávy a uchování vzorku krve a moče.

F. Odběr krve a event. jiného biologického materiálu k určení krevní skupiny, DNA diagnostice (zkumavku dodá PČR) a jiné, uveďte:

G. RTG nebo SONO vyšetření zaživačního traktu při podezření na přítomnost cizích těles.

H. Odborné lékařské a laboratorní vyšetření.

I. Vystavení lékařské zprávy o zdravotním stavu bez vyšetření.

J. Další zdravotní výkon, např. popis tělesných markantů významných pro identifikaci, uveďte:

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
 KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE
 HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
 ODBOR SLUŽEB PORÁDKOVÉ POLICIE
 POHOTOVOSTNÍ A Eskortní oddělení

Přehled o vydávání = zpřístupnění* léků dle předepsané medicíny od lékaře
 * dle čl. 12) odst. 8) ZP PP č. 159 / 2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách

přijetí a jméno osoby: _____

základní číslo: _____

NÁZEV LÉKU: _____

POČET TABLET (balení) PŘI PŘIJMU OSOBY: _____

den vydání (datum):																				
čas vydání (hod min):																				
počet vydaných tablet (ks):																				
vydal (ČOZ a podpis):																				
podpis umísťené osoby:																				

NÁZEV LÉKU: _____

POČET TABLET (balení) PŘI PŘIJMU OSOBY: _____

den vydání (datum):																				
čas vydání (hod min):																				
počet vydaných tablet (ks):																				
vydal (ČOZ a podpis):																				
podpis umísťené osoby:																				

NÁZEV LÉKU: _____

POČET TABLET (balení) PŘI PŘIJMU OSOBY: _____

den vydání (datum):																				
čas vydání (hod min):																				
počet vydaných tablet (ks):																				
vydal (ČOZ a podpis):																				
podpis umísťené osoby:																				

Zbytek léků (tablet)

(ks, balení)

při předání / propuštění předal: _____

(datum, hodina, ČOZ, podpis policisty)

převzal: _____

(datum, hodina, podpis osoby)
 (případně razítko VS)

Příloha III

..... V..... dne

(označení útvaru policie)

.....
Jméno, příjmení, datum narození osoby umístěvané do cely

POUČENÍ **osoby při umístění do cely ve smyslu ustanovení zákona č. 273/2008 Sb.,** **o Policii České republiky**

1. Při umístění a pobytu v cele máte právo:

I.

- a) na respektování Vaší lidské důstojnosti a aby na Vás nebyl činěn fyzický ani psychický nátlak,
- b) kontaktovat právního zástupce a právo na poskytnutí právní pomoci, právo informovat o své situaci osobu blízkou nebo jí určenou,
- c) na vyšetření a ošetření lékařem.
V případě, že bude zjištěno, nebo sdělíte, že jste zraněn(a) nebo trpíte závažnější chorobou, anebo v průběhu pobytu se u Vás vyskytnou zdravotní problémy, bude Vám poskytnuto lékařské vyšetření a ošetření (s přihlédnutím k omezením vyplývajícím z účelu umístění) buď služebním lékařem policie nebo lékařem zdravotnického zařízení příslušného podle místa obvodu nebo můžete požádat o vyšetření nebo ošetření lékařem dle vlastní volby, pokud časová prodleva potřebná k zajištění jeho přítomnosti bezprostředně neohrozí Vaše zdraví nebo život. Toto právo na zajištění ošetření nebo vyšetření lékařem dle vlastní volby v případě jeho nedostupnosti máte i později. Předepsané léky Vám budou podány dle pokynů lékaře.
- d) být informován(a) policisty o dalším předpokládaném úředním postupu a předpokládaném omezení Vaší svobody,
- e) na podávání návrhů, podnětů a stížností; sepsat a podat stížnost na postup Policie České republiky. Máte-li právního zástupce, realizujete své právo podávat návrhy, podněty a stížnosti jeho prostřednictvím. Pokud právního zástupce nemáte, sepišete si návrhy, podněty a stížnosti sám(a) – z bezpečnostních důvodů pod dohledem policisty v místnosti pro provádění výslechů nebo v obdobném prostoru útvaru policie. Pokud z objektivních důvodů nejste schopen(a) sepsat návrh, podnět nebo svoji stížnost, policista zabezpečující výkon ostrahy cely o tom ihned informuje cestou příslušného operačního střediska skupinu vnitřní kontroly a po té pracovník skupiny vnitřní kontroly Váš návrh, podnět nebo stížnost sepiše a Vy jej podepíšete.

II.

- a) na přiměřený odpočinek, zpravidla v noční době mezi 22.00 až 06.00 hodinou a na tuto dobu Vám může být poskytnuta příkrývka a jednorázová rouška na lůžko nebo prostěradlo,
- b) na provedení základní hygieny, včetně ústní hygieny, přístup k vodě a toaletě,
- c) na poskytnutí potřebných léků a zdravotních pomůcek,
- d) na přivolání policisty.

III.

- a) na poskytnutí stravy zpravidla 3x denně (snídaně, oběd, večeře) s tím, že strava Vám bude poskytnuta zpravidla každých 6 hodin od omezení osobní svobody. V případě, že Vám nárok na podání stravy vznikne v době od 22.00 do 06.00 hodiny, kdy se zpravidla strava nepodává, může Vám být poskytnuta jen na Vaši žádost. Odmítnete-li poskytnutou stravu a disponujete-li finančními prostředky, které prokazatelně nepocházejí z trestné činnosti a jste ochoten(a) náklady stravného uhradit, policista Vám zajistí stravu podle požadavku.
- b) na ponechání vlastního oděvu a v případě nutnosti zapůjčení čistého ošacení a obuvi.

2. Při umístění a pobytu v cele máte povinnost:

- a) řídít se pokyny a příkazy policistů.
- b) podrobit se prohlídce prováděné osobou stejného pohlaví a vydat věci, k jejichž odebrání je policista oprávněn, a kterými byste mohl(a) ohrozit zdraví nebo život vlastní nebo jiné osoby. Vaše věci převezme dle seznamu vyhotoveného policejním orgánem, který vede trestní řízení nebo Vás omezil na svobodě, policista zabezpečující výkon ostrahy cely. Pokud u Vás budou prohlídkou dodatečně nalezeny další věci, kterými byste mohl(a) ohrozit zdraví nebo život svůj nebo jiné osoby, provede policista zabezpečující výkon ostrahy cely zaevidování nalezených věcí do dodatku k protokolu, jehož správnost a úplnost stvrdíte svým podpisem. Seznam rovněž podepíše policista předávající osobu do cely. Věci budou uloženy do úschovy a v případě propuštění Vám budou dle seznamu a proti podpisu vráceny. V případě rozhodnutí soudu o Vašem vzetí do vazby budete se svými věcmi eskortován(a) do určené vazební věznice a Vaše věci budou dle seznamu předány tamní Vězeňské službě České republiky. Po prohlídce Vám může být zapůjčen čistý oděv a obuv (tepláková souprava, pantofle – z vybavení cely); můžete si ponechat oděv svůj, pokud splňuje hygienická kritéria (platí u umístění nad 6 hodin).
- c) udržovat pořádek v cele.
- d) nepoškozovat zařízení cely.
- e) neprodleně nahlásit policistovi zabezpečujícímu výkon ostrahy cely závady, které vzniknou při Vašem pobytu v cele.

VŠEOBECNĚ:

Výkon ostrahy provádějí policisté určení k zabezpečení výkonu ostrahy cely nebo další určení policisté útvaru policie. Kontrola chování umístěných osob v celách se provádí nepravidelně, v průběhu celého omezení osobní svobody osoby. Policisté jsou oprávněni v zákonem odůvodněných případech použít i donucovacích prostředků podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Poučení jsem porozuměl(a) a obdržel(a) jsem jeho kopii, což stvrzuji svým podpisem:

Datum:

Čas: hodin minut

Poučení provedl(a):

 Jméno a příjmení osoby (podpis)

 Hodnostní označení a příjmení policisty(ky) (podpis)

Příloha IV

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE
HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
ODBOR SLUŽBY POŘÁDKOVÉ POLICIE
POHOTOVOSTNÍ A ESKORTNÍ ODDĚLENÍ

ČESKY

ÚZ – Příjmový list č.:

zákl.č.

ozn. „K“

Č.j. pro potřeby ETR: KRPA-

/ČJ-2019-0000VE

k osobě

příjmení, jméno, titul :
datum narození / r.č. :
trvalé bydliště :

k umístění

umístěn podle § :
umístit odděleně od :
datum a čas zadržení / zajištění :
datum a čas přijetí do polic. cely :
dodalo oddělení :
předal policista :
OČTŘ :
trestná činnost § :

ke zdravotnímu stavu a stravě

lékařská zpráva : ANO / NE
přiděleny léky : ANO / NE
alergie na potraviny :
ANO / NE
při příjmu požadavek o stravu :
ANO / NE

k příjmu a k poučení

POUČENÍ

Před umístěním osoby do policejní cely byla osoba poučena o právních důvodech provedení úkonů spojených s jejím umístěním do policejní cely a o jejích právech a povinnostech (viz. příložené poučení) a dále o tom, že po jejím umístění do policejní cely lze přizvání lékaře (zdravotnického pracovníka) dle vlastní volby k provedení vyšetření či ošetření realizovat pouze na její náklady.

Při příjmu do cely se osoba cítí zdráva a nežadá lékařské ošetření.

věci u VS :

šatna : ANO / NE

věci na příjmu :

policisté provádějící příjem
(OEC, příjmení) :

poučení osoby a převzetí věcí , prohlídka osoby a oděvu , administrativa

k výstupu

datum a čas výstupu :

č.j. , spis. zn., instituce :

předání / propuštění :

osobu převzal (OEC, příjmení) :

za PEO předal (OEC, příjmení) :

odepsal (OEC, příjmení) :

propustil - z budovy KŘ vyvedl (OEC, příjmení) :

poznámky (např. pod vlivem návykové látky, zjevné zranění, závažná choroba...)

razítko

Příloha V

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie hl. města Prahy
Odbor služby pořádkové policie
Pohotovostní a eskortní oddělení
Kongresová 1666/2, 140 00 Praha

Seznam věcí uložených v šatně PEO – stručný popis.

PŘÍJMENÍ JMÉNO - osoba umístěná v policejní cele

základní číslo = pořadové číslo / č. cely

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

převzal/a: **předal/a:**
čitelné příjmení policisty nebo OEČ podpis

odmítl/a podepsat: ANO* / NE* - svědek:
čitelné příjmení policisty nebo OEČ

*nehodící se škrtněte – svědek pokud odmítl/a podepsat

Příloha VI

JID: PCR00ETRF63464942

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Obydlní ředitelství policie Praha II
Služba kriminální policie a vyšetřování
Odbor obecné kriminality

Č. j.

Počet stran:

ŽÁDOST O VYDÁNÍ OSOBY Z POLICEJNÍ CELY k provedení potřebných úkonů¹⁾

Žádám o vydání osoby omezené na osobní svobodě

Jméno a příjmení:
Datum narození:
Trvalý pobyt:

z policejní cely: POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY Krajské ředitelství policie hlavního města
Prahy Odbor služby pořádkové policie Pohotovostní a eskortní oddělení Kongresová ul, č.
1666/2140 00 Praha 4

k provedení služebních úkonů

hodnostní označení, jméno, příjmení, OeC a podpis policisty, který ve
věci koná řízení nebo o umístění osoby do cely rozhodl

*Požádá-li o vydání osoby omezené na osobní svobodě za účelem provedení služebních úkonů jiný policista než ten, který ve věci koná řízení nebo který o
umístění osoby do policejní cely rozhodl, je její vydání podmíněno písemným souhlasem jeho přímého nadřízeného a policisty, který koná v dané věci
řízení nebo který o umístění osoby do cely rozhodl.*

hodnostní označení, jméno, příjmení, OeC a podpis žadatele

Souhlasím

hodnostní označení, jméno, příjmení, OeC a podpis přímého nadřízeného
žadatele

Souhlasím

hodnostní označení, jméno, příjmení, OeC a podpis policisty, který ve věci
koná řízení nebo o umístění osoby do policejní cely rozhodl

Osobu vydal z policejní cely č. dne M hod.

hodnostní označení, jméno, příjmení a podpis policisty, který zajišťuje
ostrahu PC

Spolu s osobou byly žadateli vydány tyto věci osoby: bez věcí

Osobu a věci převzal

hodnostní označení, jméno, příjmení, OeC a podpis přebírajícího policisty

¹⁾ ZPPP č. 159/2009, o eskortách, střežení osob a o policejních celách, ve znění pozdějších předpisů

184.4128.63464942

Příloha VII

JID: PCR01ETRF0126024718

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie Středočeského kraje
Služba kriminální policie a vyšetřování
Odbor obecné kriminality

Č. j.

Praha 18. ledna 2019
Počet stran: 1
xt_hlavicka_x

ROZHODNUTÍ O PROPUŠTĚNÍ OSOBY Z POLICEJNÍ CELY

Nařizují propustit na svobodu osobu omezenou na osobní svobodě

titul, jméno a příjmení:

datum narození:

trvalý pobyt:

z policejní cely, která se nachází PEO, Kongresová 2, Praha 4

Pro umístění osoby v policejní cele pominuly důvody dne v hodin.

Osobu propustte neodkladně na svobodu.

Osoba byla omezena na osobní svobodě dne v hodin

OEC, hodnost, příjmení a podpis policisty, který ve věci
koná řízení nebo o umístění osoby do cely rozhodl

*Kulaté razítko
se státním znakem*

181.4221.126024718